

Obsah

II Oznámenia

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2017/C 250/01	Oznámenie Komisie o dohľade nad trhom s výrobkami predávanými online ⁽¹⁾	1
2017/C 250/02	Začatie konania (Vec M.8222 – Knorr-Bremse/Haldex) ⁽¹⁾	20
2017/C 250/03	Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii (Vec M.8258 – Advent International/Morpho) ⁽¹⁾	20
2017/C 250/04	Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii (Vec M.8498 – Toray/Mitsui/Soda) ⁽¹⁾	21

IV Informácie

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2017/C 250/05	Výmenný kurz eura	22
---------------	-------------------------	----

V Oznamy

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Európska komisia

2017/C 250/06	Predbežné oznámenie o koncentrácii (Vec M.8566 – Moog Singapore/SIAEC/JV) – Vec, ktorá môže byť posúdená v rámci zjednodušeného postupu (1)	23
---------------	---	----

INÉ AKTY

Európska komisia

2017/C 250/07	Uverejnenie žiadosti o zmenu podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny	24
2017/C 250/08	Uverejnenie žiadosti o schválenie nepodstatnej zmeny v súlade s článkom 53 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny	33
2017/C 250/09	Uverejnenie žiadosti o schválenie nepodstatnej zmeny v súlade s článkom 53 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny	41

(1) Text s významom pre EHP

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

OZNÁMENIE KOMISIE

o dohľade nad trhom s výrobkami predávanými online

(Text s významom pre EHP)

(2017/C 250/01)

Obsah

ÚVOD	2
ČASŤ A. PLATNÝ PRÁVNÝ RÁMEC PRE VÝROBKY PREDÁVANÉ ONLINE	3
1. POJEM „UVEDENIE NA TRH“ V KONTEXTE ONLINE PREDAJA	4
1.1. Pojem „uvedenie na trh“ vo všeobecnosti	4
1.2. Pojem „uvedenie na trh“ v elektronickom obchode	5
2. ÚLOHY A POVINNOSTI ORGÁNOV DOHLADU NAD TRHOM	6
3. ÚLOHY A POVINNOSTI HOSPODÁRSKÝCH SUBJEKTOV	6
3.1. Producenti, výrobcovia, splnomocnení zástupcovia, dovozcovia a distribútori	6
3.2. Poskytovatelia logistických služieb	6
3.2.1. Úlohy poskytovateľov logistických služieb v dodávateľskom reťazci online	6
3.2.2. Povinnosti poskytovateľov logistických služieb v online dodávateľskom reťazci	7
3.3. Ďalšie relevantné subjekty	9
3.3.1. Deklarant podľa Colného kódexu Únie	9
3.3.2. Online poskytovatelia sprostredkovateľských služieb	9
3.3.3. Poskytovatelia poštových služieb	11
ČASŤ B. PRAKTICKÉ ASPEKTY DOHLADU NAD TRHOM PRE VÝROBKY PREDÁVANÉ ONLINE	11
1. VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRE DOHLAD NAD TRHOM	11
2. STRATÉGIA A PLÁNOVANIE DOHLADU NAD ONLINE TRHOM	12
3. ORGANIZÁCIA DOHLADU NAD ONLINE TRHOM	12
4. OSOBITNÉ ZNAKY A POTREBY ONLINE PREŠETROVANÍ	13
5. NÁPRAVNÉ OPATRENIA SÚVISIACE S VÝROBKAMI PREDÁVANÝMI ONLINE	14
5.1. Nápravné opatrenia, ktoré závisia od sídla hospodárskeho subjektu	14
5.1.1. Ak sa hospodársky subjekt nachádza v jurisdikcii príslušného orgánu	14
5.1.2. Ak sa hospodársky subjekt nachádza v EÚ, ale mimo jurisdikcie daného orgánu	14
5.1.3. Ak sa hospodársky subjekt nachádza mimo EÚ	15
5.2. Nápravné opatrenia špecifické pre výrobky predávané online	15

ČASŤ C – ZVYŠOVANIE INFORMOVANOSTI SPOTREBITEĽOV A PODNIKOV O BEZPEČNOSTI A SÚLADU VÝROBKOV PREDÁVANÝCH ONLINE S PRÁVNÝMI PREDPISMI	16
1. ZVYŠOVANIE INFORMOVANOSTI SPOTREBITEĽOV	16
1.1. Čo je pre spotrebiteľov užitočné vedieť?	17
1.2. Ako by mali členské štáty informovať spotrebiteľov o posudzovaní aspektov bezpečnosti výrobkov pri nákupe online?	17
1.2.1. Webové sídla orgánov	17
1.2.2. Využívanie médií a informačných kampaní	18
1.2.3. Systémy nakladania so sťažnosťami spotrebiteľov	18
2. ZVYŠOVANIE INFORMOVANOSTI PODNIKOV	18

ÚVOD

Internet zmenil spôsob, akým spotrebiteľia nakupujú a akým podniky inzerujú a predávajú svoje tovary a služby. Elektronický obchod umožňuje spotrebiteľom a podnikom komunikovať odlišne a zlepšuje podmienky pre spotrebiteľov z dôvodu nižších online cien a väčšieho výberu⁽¹⁾. Elektronický obchod zaznamenáva rýchly rast a má potenciál výrazne prispieť k cieľom Európskej únie (EÚ) v oblasti rastu⁽²⁾.

Rozvoj elektronického obchodu však predstavuje určité výzvy, pokiaľ ide o ochranu zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov a iných koncových používateľov pred nebezpečnými nepotravinárskymi výrobkami a/alebo výrobkami, ktoré nespĺňajú požiadavky stanovené v harmonizačných právnych predpisoch Únie o výrobkoch (ďalej len „nevyhovujúce výrobky“)⁽³⁾. V tejto súvislosti a v porovnaní s režimom offline čelia orgány dohľadu nad trhom v členských štátoch mnohým ťažkostiam, napríklad:

- i) problémom týkajúcim sa sledovania výrobkov ponúkaných na predaj online a identifikácie zodpovedných hospodárskych subjektov,
- ii) zvýšeniu počtu hospodárskych subjektov nachádzajúcich sa mimo územia EÚ, ktoré ponúkajú výrobky na predaj online. Patrí sem priamy predaj spotrebiteľom EÚ a iným koncovým používateľom, preto je presadzovanie pravidiel týkajúcich sa výrobkov náročné,
- iii) ťažkostiam pri vypracúvaní posúdenia rizík alebo bezpečnostných testov z dôvodu chýbajúceho fyzického prístupu k výrobkom,
- iv) problémom pri výbere vzoriek výrobkov na testovanie, keďže podľa príslušných právnych predpisov v niektorých členských štátoch sa neumožňujú nákupy online alebo anonymné nakupovanie (napr. fiktívne nakupovanie),
- v) ťažkostiam pri uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov)⁽⁴⁾, ako aj nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh⁽⁵⁾ v online prostredí,
- vi) nedostatočnej informovanosti spotrebiteľov a podnikov o nákupe a predaji bezpečných výrobkov online, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Cieľom tohto oznámenia je pomôcť orgánom členských štátov pri presadzovaní právnych predpisov EÚ o bezpečnosti nepotravinárskych výrobkov a o ich súlade s právnymi predpismi. Tento dokument sa vzťahuje na hmotný tovar a je z neho vylúčený nezabudovaný softvér a aplikácie. Toto oznámenie sa týka uplatňovania smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a nariadenia (ES) č. 765/2008, dvoch hlavných legislatívnych aktov, ktorými sa riadi dohľad nad trhom a bezpečnosť a súlad výrobkov s právnymi predpismi pri online predaji. V tomto oznámení sa stanovujú aj osvedčené postupy pre dohľad nad trhom s výrobkami predávanými online a pre komunikáciu s podnikmi a spotrebiteľmi.

⁽¹⁾ V štúdií spotrebiteľského trhu z roku 2011, ktorú vypracovala spoločnosť Civic Consulting o fungovaní elektronického obchodu a metódach internetového marketingu a predaja pri maloobchodnom predaji tovaru, sa odhaduje, že jednotný trh elektronického obchodu EÚ, v ktorom má elektronický obchod podiel 15 %, by priniesol prospech z hľadiska podmienok pre spotrebiteľov (z nižších cien a väčšieho výberu spotrebiteľov na internete) vo výške 204,5 miliardy EUR ročne.

⁽²⁾ Podľa údajov z roku 2015, 65 % osôb, ktoré využívali internet na súkromné účely, nakupovalo v priebehu roka aj tovary alebo služby online. Zdroj: Eurostat.

⁽³⁾ Pozri oznámenie Komisie – Modrá príručka na vykonávanie pravidiel EÚ týkajúcich sa výrobkov 2016, Ú. v. EÚ C 272, 26.07.2016.

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (Ú. v. ES L 011, 15.1.2002, s. 4).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30).

Lepšie presadzovanie pravidiel EÚ pre výrobky predávané online prispieva k zaisteniu bezpečnosti nepotravinárskych výrobkov a ich súladu s právnymi predpismi, a ďalej prispieva k ochrane zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v rámci EÚ. Lepšia bezpečnosť výrobkov a ich súlad s právnymi predpismi v rámci elektronického obchodu zvyšujú dôveru v online trhy a vedú k rozvoju elektronického obchodu. Lepšie presadzovanie takisto pomáha zabezpečiť rovnaké podmienky medzi hospodárskymi subjektmi v tradičných a online dodávateľských reťazcoch, ako aj medzi subjektmi nachádzajúcimi sa v EÚ a mimo nej. Toto oznámenie preto prispieva k jednej z priorit Komisie: k ďalšiemu rozvoju jednotného digitálneho trhu.

Toto oznámenie je adresované členským štátom a Islandu, Lichtenštajnsku a Nórsku ako signatárom Dohody o Európskom hospodárskom priestore⁽⁶⁾ (EHP). Odkazy na EÚ, Úniu alebo jednotný trh by sa preto mali chápať ako odkazy na EHP alebo na trh EHP.

Cieľom tohto oznámenia je prispieť k lepšiemu pochopeniu právnych predpisov EÚ o výrobkoch a k jednotnejšiemu a ucelenejšiemu uplatňovaniu týchto právnych predpisov, pokiaľ ide o výrobky predávané online. Zohľadňujú sa v ňom rokovania s orgánmi a zainteresovanými stranami členských štátov v rámci procesu spolupráce, ktorý trval od roku 2013 do roku 2016.

Toto oznámenie slúži len ako usmerňovací dokument – právne záväzné je len samotné znenie právnych predpisov Únie. Jeho cieľom je poskytnúť poradenstvo na základe existujúcich spoločných skúseností a osvedčených postupov. Informácie majú len všeobecný charakter a nie sú určené pre konkrétne osoby ani konkrétne subjekty.

Len Súdny dvor Európskej únie je oficiálne oprávnený poskytovať výklad práva EÚ. Názory vyjadrené v tomto dokumente nemôžu predurčovať stanovisko, ktoré by Európska komisia mohla zaujať pred Súdnym dvorom. Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v mene Európskej komisie nie je zodpovedná za akékoľvek použitie nasledujúcich informácií.

Keďže toto oznámenie odráža súčasný stav v čase vypracovania, poskytnuté usmernenia sa môžu neskôr zmeniť.

ČASŤ A. PLATNÝ PRÁVNÝ RÁMEC PRE VÝROBKÝ PREDÁVANÉ ONLINE

V časti A sú poskytnuté usmernenia o uplatňovaní smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a nariadenia (ES) č. 765/2008 na výrobky⁽⁷⁾ predávané online.

Účelom smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov je zabezpečiť, aby boli výrobky uvádzané na trh Únie bezpečné. Stanovujú sa v nej požiadavky na organizáciu a vykonávanie dohľadu nad trhom v oblasti zdravotných a bezpečnostných aspektov nepotravinárskych spotrebných výrobkov. Patria sem výrobky, ktoré sú spotrebiteľom dodávané alebo sprístupnené na použitie ako súčasť poskytovania služieb. Vzťahujú sa na všetky nepotravinárske spotrebné výrobky, pokiaľ v právnych predpisoch EÚ o bezpečnosti dotknutých výrobkov neexistujú konkrétne ustanovenia týkajúce sa rovnakého cieľa⁽⁸⁾. V dôsledku toho smernica funguje ako záchranná sieť, pretože zahŕňa spotrebné výrobky, na ktoré sa nevzťahujú konkrétnejšie ustanovenia právnych predpisov EÚ o výrobkoch.

V nariadení (ES) č. 765/2008, ktorého cieľom je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany verejného zdravia a bezpečnosti vo všeobecnosti, zdravia a bezpečnosti používateľov na pracovisku, životného prostredia atď., sa stanovujú požiadavky na organizáciu a vykonávanie dohľadu nad trhom so všetkými spotrebnými a nespotrebnými výrobkami, na ktoré sa vzťahujú harmonizačné právne predpisy Únie o výrobkoch⁽⁹⁾. Nariadenie (ES) č. 765/2008 sa uplatňuje na všetky výrobky,

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁽⁷⁾ Podľa článku 2 písm. a) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov je „výrobok“ vymedzený ako akýkoľvek výrobok tiež v rámci poskytovania služby, ktorý je určený pre spotrebiteľov, alebo na základe racionálne predvídateľných podmienok je pravdepodobné, že ho spotrebiteľia budú používať, dokonca aj keď nie je pre nich určený a je dodaný alebo k dispozícii, buď za odmenu alebo nie, v rámci obchodnej činnosti nezávisle na tom, či je nový, používaný alebo obnovený. Podľa článku 15 ods. 4 nariadenia (ES) č. 765/2008 je „výrobkom“ vyrobená látka, prípravok alebo tovar, ktorý je iný ako potravina, krmivo, živé rastliny a zvieratá, výrobky ľudského pôvodu a výrobky z rastlín a zvierat priamo sa vzťahujúce na ich budúce rozmnožovanie.

⁽⁸⁾ Článok 1 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁹⁾ Neúplný zoznam harmonizačných právnych predpisov Únie o výrobkoch sa nachádza v prílohe I oznámenia Komisie C(2016) 1958 final z 5. apríla 2016, *Modrá príručka na vykonávanie pravidiel EÚ týkajúcich sa výrobkov 2016*, k dispozícii na stránke http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=7326&lang=sk&title=%E2%80%99Blue-Guide%E2%80%99-on-the-implementation-of-EU-product-rules

pokiaľ v iných pravidlách harmonizačných právnych predpisov Únie neexistujú osobitné ustanovenia s rovnakým cieľom, charakterom alebo účinkom⁽¹⁰⁾. Okrem toho, právne predpisy pre jednotlivé odvetvia sa uplatňujú na online predaj energetických výrobkov⁽¹¹⁾ s cieľom doplniť nariadenie o energetickom označovaní a nariadenie o ekodizajne⁽¹²⁾, ktorých cieľom je znížiť spotrebu energie a zabezpečiť informovanie spotrebiteľov.

V záujme uplatniteľnosti smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a nariadenia (ES) č. 765/2008 je v prvom rade potrebné posúdiť, či sa výrobok dodáva alebo nedodáva v rámci obchodnej činnosti. Výrobky sa dodávajú v rámci obchodnej činnosti prostredníctvom online predaja, keď ich na predaj ponúka online prevádzkovateľ⁽¹³⁾ spotrebiteľom alebo iným koncovým používateľom v EÚ. Výrobky sa vo všeobecnosti ponúkajú na predaj online za úhradu. Bezplatná dodávka výrobkov však za istých podmienok môže takisto predstavovať obchodnú činnosť⁽¹⁴⁾. Predaj medzi spotrebiteľmi (C2C) sa vo všeobecnosti nepovažuje za obchodnú činnosť⁽¹⁵⁾, a preto sa naň nevzťahuje smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov ani nariadenie (ES) č. 765/2008.

Pri online predaji sa za najrelevantnejšie považujú tieto tri hlavné aspekty právneho rámca EÚ:

- pojem „uvedenie na trh“,
- povinnosti orgánov dohľadu nad trhom a
- povinnosti dotknutých hospodárskych subjektov.

Nasledujúce kapitoly obsahujú výklad týchto troch aspektov v súvislosti s online predajom.

1. Pojem „uvedenie na trh“ v kontexte online predaja

1.1. Pojem „uvedenie na trh“ vo všeobecnosti

Smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, nariadenie (ES) č. 765/2008 a harmonizačné právne predpisy Únie sa vzťahujú v rámci svojho príslušného rozsahu pôsobnosti na výrobky, ktoré sa uvádzajú na trh Únie bez ohľadu na techniku predaja vrátane predaja na diaľku a online predaja⁽¹⁶⁾. Bez ohľadu na techniku predaja musia byť preto tieto výrobky pri uvádzaní na trh EÚ bezpečné a v súlade s platnými právnymi predpismi.

V nariadení (ES) č. 765/2008 je pojem „uvedenie na trh“ vymedzený ako „prvé sprístupnenie výrobku na trhu [Únie]“ a pojem „sprístupnenie na trhu“ je vymedzený ako „každá dodávka výrobku určeného na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu [Únie] v priebehu obchodnej činnosti, či už odplatne, alebo bezodplatne“⁽¹⁷⁾. Tieto pojmy majú právne dôsledky z hľadiska určenia zodpovedných hospodárskych subjektov⁽¹⁸⁾ a ich príslušných povinností v rámci harmonizačných právnych predpisov Únie o výrobkoch, ktoré sú podrobne objasnené v Modrej príručke⁽¹⁹⁾.

V smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa nepoužíva pojem „prvé sprístupnenie na trhu“ a bez rozdielu sa používajú pojmy „uvedenie na trh“, „dodávka“ a „sprístupňovať“ bez vymedzenia ktoréhokoľvek z týchto pojmov⁽²⁰⁾⁽²¹⁾. V smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sú hospodárske subjekty identifikované na základe toho, či ich činnosť ovplyvní bezpečnostné vlastnosti výrobkov⁽²²⁾. V rámci smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov by sa zároveň

⁽¹⁰⁾ Odôvodnenie 5 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽¹¹⁾ Pozri napr. delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 518/2014 z 5. marca 2014 o označovaní energeticky významných výrobkov na internete štítkami.

⁽¹²⁾ Prehľad harmonizačných právnych predpisov so stanovením požiadaviek na energeticky účinné výrobky je k dispozícii na stránke <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/energy-efficient-products>.

⁽¹³⁾ Online prevádzkovatelia sú výrobcovia, producenti, dovozcovia alebo distribútori, ako je vymedzené v smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a v nariadení (ES) č. 765/2008, ktorí pôsobia online.

⁽¹⁴⁾ Článok 2 písm. a) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a článok 2 ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽¹⁵⁾ Napriek tomu to, či sa výrobok C2C predávaný medzi spotrebiteľmi dodáva alebo nedodáva v rámci obchodnej činnosti, sa musí posúdiť v každom prípade jednotlivo, pričom je potrebné zohľadniť všetky relevantné kritériá, ako je pravidelnosť dodávok a zámer dodávateľa atď.

⁽¹⁶⁾ Odôvodnenie 7 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽¹⁷⁾ Článok 2 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽¹⁸⁾ Napríklad dovozca je hospodársky subjekt, ktorý uvádza výrobky na trh, pričom distribútor je hospodársky subjekt, ktorý ich sprístupňuje na trhu, pozri článok 2 ods. 5 a 6 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽¹⁹⁾ Oznámenie Komisie C(2016) 1958 final.

⁽²⁰⁾ Napríklad článok 1 ods. 1, článok 2 písm. a), článok 3 ods. 1, článok 5 ods. 2 a 3. Okrem toho, v smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa v tejto súvislosti odkazuje aj na „dodávku“ (napr. článok 2 písm. a), článok 5 ods. 1 tretí pododsek, článok 5 ods. 2 a odôvodnenie 6.

⁽²¹⁾ Vymedzenia pojmov stanovené v nariadení (ES) č. 765/2008 nemôžu byť transponované *mutatis mutandis* na účely smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽²²⁾ Napríklad vymedzenie pojmu „výrobca“ zahŕňa „odborníkov v dodávateľskom reťazci, pokiaľ ich činnosť môže ovplyvniť bezpečnostné vlastnosti výrobku“, zatiaľ čo „distribútor“ znamená „akéhokoľvek odborníka v dodávateľskom reťazci, ktorého činnosť neovplyvňuje bezpečnostné vlastnosti výrobku“.

mohlo usudzovať, že pojem „uviedenie na trh“ zahŕňa rôzne stupne dodávateľského reťazca, a to „prvé“ sprístupnenie výrobku na trh a takisto následné sprístupnenie (napríklad distribútorom) alebo dodanie (napríklad v rámci poskytovania služby⁽²³⁾).

V dôsledku toho musia byť výrobky, na ktoré sa vzťahujú harmonizačné právne predpisy Únie, a výrobky, na ktoré sa vzťahuje smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, bezpečné od okamihu ich prvého sprístupnenia na trhu Únie⁽²⁴⁾.

1.2. Pojem „uviedenie na trh“ v elektronickom obchode

V obchodných modeloch elektronického obchodu sa výrobky môžu dostať k spotrebiteľom alebo iným koncovým používateľom prostredníctvom rôznych kanálov.

a) Výrobca⁽²⁵⁾, dovozca⁽²⁶⁾, distribútor⁽²⁷⁾ alebo producent⁽²⁸⁾ má sídlo v EÚ

Ak má výrobca, dovozca, distribútor alebo producent sídlo v EÚ, odlišuje sa iba technika predaja⁽²⁹⁾ v porovnaní s prípadmi, keď boli výrobky ponúkané v tradičných kamenných obchodoch. Výrobky ponúkané na predaj online spotrebiteľom a iným koncovým používateľom na trhu Únie od výrobcov, dovozcov, distribútorov alebo producentov so sídlom v EÚ sa považujú za výrobky uvedené na trh Únie. Je preto potrebné, aby boli v súlade s platnými právnymi predpismi EÚ o výrobkoch.

b) Výrobca⁽³⁰⁾, dovozca⁽³¹⁾, distribútor⁽³²⁾ a producent⁽³³⁾ majú sídlo mimo EÚ

Právne predpisy EÚ o výrobkoch sa vzťahujú aj na prípady, keď sa online predajcovia so sídlom mimo EÚ zameriavajú na spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v EÚ. Preto ak majú producent, výrobca, dovozca a distribútor sídlo mimo EÚ, je potrebné najprv určiť, či je ponuka online predajcu so sídlom mimo EÚ zameraná na spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v rámci EÚ s cieľom posúdiť, či sa výrobok uvádza na trh Únie.

Toto posúdenie sa musí vykonať jednotlivo pre každý prípad, pričom sa zisťuje, či je z webového sídla a celkovej činnosti online predajcu zjavné, že má v úmysle predávať výrobky spotrebiteľom alebo iným koncovým používateľom v členských štátoch. Pozornosť by sa mohla venovať týmto aspektom: medzinárodný charakter činnosti, používanie jazyka a meny (napríklad eura) členských štátov, názov domény zaregistrovaný v jednom z členských štátov, geografické oblasti, do ktorých je možné odoslať zásielku⁽³⁴⁾.

Ak online prevádzkovateľ zasiela zásielky na adresy v EÚ, akceptuje od spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v EÚ meny používané v EÚ ako platbu za výrobok a používa niektorý jazyk EÚ, prevádzkovateľ nasmeroval svoje činnosti na spotrebiteľov EÚ alebo iných koncových používateľov v EÚ.

Fyzické vybavenie objednávky pre spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v EÚ týkajúce sa výrobku od daného online predajcu so sídlom mimo EÚ vrátane poskytovateľa logistických služieb bez ohľadu na to, či má sídlo v EÚ alebo mimo nej⁽³⁵⁾, poskytuje nevyvrátiteľné potvrdenie o tom, že výrobok sa uvádza na trh EÚ. Orgány členských štátov sú oprávnené prijať potrebné opatrenia pred fyzickým vybavením objednávky, ako to vyplýva zo znenia smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ako aj nariadenia 765/2008⁽³⁶⁾.

⁽²³⁾ Článok 2 písm. a) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽²⁴⁾ Pozri najmä článok 3 ods. 1 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽²⁵⁾ V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽²⁶⁾ V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽²⁷⁾ V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽²⁸⁾ V zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽²⁹⁾ V odôvodnení 7 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa objasňuje, že táto smernica by sa mala uplatňovať na výrobky bez ohľadu na techniky predaja vrátane predaja na diaľku a elektronického predaja.

⁽³⁰⁾ V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽³¹⁾ V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽³²⁾ V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽³³⁾ V zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽³⁴⁾ Pozri tiež rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 12. júla 2011 vo veci C-324/09, L'Oréal/eBay, bod 65 a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 7. decembra 2010 v spojených veciach C-585/08 a C-144/09 Peter Pammer/Reederei Karl Schlüter GmbH & Co KG, C-585/08, a Hotel Alpenhof GesmbH/Oliver Heller, C-144/09.

⁽³⁵⁾ Viac informácií o poskytovateľoch logistických služieb je uvedených v oddiele 3.2 tohto oznámenia.

⁽³⁶⁾ Napríklad v článku 8 ods. 1 písm. d) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa uvádza, že je možné prijať opatrenia pre každý výrobok, ktorý môže byť nebezpečný, na obdobie nevyhnutné pre rôzne hodnotenia bezpečnosti, skúšania a kontroly, dočasne zakázať ich dodávky, ponuky na dodávky alebo ich vystavovanie, pozri tiež článok 16 ods. 2 a článok 15 ods. 4 spolu s článkom 2 ods. 17 nariadenia 765/2008.

Preto ak majú výrobcovia, distribútori alebo producenti sídlo mimo EÚ a svoju ponuku výrobkov smerujú na predaj online na trhu Únie, musia dodržiavať požiadavky platných právnych predpisov EÚ o výrobkoch.

2. Úlohy a povinnosti orgánov dohľadu nad trhom

Príslušné orgány v členských štátoch sú zodpovedné za vykonávanie dohľadu nad trhom a oprávnené kontrolovať, či sú výrobky predávané online bezpečné a v súlade s právnymi predpismi EÚ o výrobkoch. Okrem toho, v prípade výrobkov zakúpených v internetových obchodoch prevádzkovaných z tretích krajín a následne dovezených do EÚ sú tieto orgány zodpovedné za kontrolu vonkajších hraníc takisto oprávnené⁽³⁷⁾ zasiahnuť v prípade, keď ide o bezpečnosť výrobkov a ich súlad s právnymi predpismi⁽³⁸⁾.

3. Úlohy a povinnosti hospodárskych subjektov

Predaj výrobkov online vytvára značné rozdiely v porovnaní s kamennými obchodmi z hľadiska techník predaja a použitých dodávateľských reťazcov. V tejto kapitole musia byť analyzované rôzne typy hospodárskych subjektov, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu v dodávateľských reťazcoch výrobkov predávaných online, vzhľadom na platné právne predpisy EÚ a možné opatrenia príslušných orgánov dohľadu nad trhom v oblasti presadzovania práva.

3.1. *Producenti, výrobcovia, splnomocnení zástupcovia, dovozovia a distribútori*

Povinnosti producentov a distribútorov podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa vzťahujú aj na výrobky predávané online⁽³⁹⁾. Producenti musia zabezpečiť, aby výrobky, ktoré uvádzajú na trh Únie, boli bezpečné, a distribútori musia náležite konať tak, aby zabezpečili súlad s platnými bezpečnostnými požiadavkami⁽⁴⁰⁾. V tejto smernici sa špecifikuje aj široká škála opatrení, ktoré môžu prijať orgány členských štátov v súvislosti s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje smernica, a to spôsobom zodpovedajúcim závažnosti rizika a s náležitým zohľadnením zásady bezpečnosti⁽⁴¹⁾.

V harmonizačných právnych predpisoch Únie a nariadení (ES) č. 765/2008 je vymedzená⁽⁴²⁾ každá kategória subjektov zapojených v dodávateľskom reťazci výrobkov: výrobca, splnomocnený zástupca, dovozca a distribútor. Ich konkrétne povinnosti sú vymedzené v harmonizačných právnych predpisoch Únie tak, aby zodpovedali ich úlohe a účasti v dodávateľskom reťazci. Výrobca má najväčšiu mieru zodpovednosti, keďže vyrába výrobok, a preto pozná výrobok a je schopný posúdiť a riadiť všetky potenciálne riziká vo fáze návrhu a výroby. Dovozca⁽⁴³⁾ a distribútor majú menšiu zodpovednosť, keďže nezasahujú do fázy výroby a posudzovania zhody. V modrej príručke je podrobne opísaná každá kategória hospodárskych subjektov a sú v nej obsiahnuté informácie o ich úlohách a povinnostiach. Platí to aj pre online dodávateľský reťazec.

3.2. *Poskytovatelia logistických služieb*

3.2.1. *Úlohy poskytovateľov logistických služieb v dodávateľskom reťazci online*

Poskytovatelia logistických služieb predstavujú nový obchodný model, ktorý vznikol na základe elektronického obchodu. Tieto subjekty poskytujú služby ďalším hospodárskym subjektom. Vo všeobecnosti uskladňujú výrobky a po doručení objednávky ich zabalia a odošlú zákazníkovi. Môžu riešiť aj vrátenie zásielok. Na poskytovanie logistických služieb existuje široká škála obchodných modelov. Niektorí poskytovatelia logistických služieb ponúkajú rozsiahle služby, zatiaľ čo iní poskytujú základnú úroveň služieb. Odlisujú sa aj veľkosťou a rozsahom, od globálnych prevádzkovateľov až po mikropodniky.

⁽³⁷⁾ V niektorých prípadoch musia rozhodnutie o zhode a bezpečnosti prijať orgány dohľadu nad trhom, zatiaľ čo v iných prípadoch sú colné orgány a orgány dohľadu nad trhom tá istá organizácia. Závisí to od toho, ako sú vnútroštátne orgány dohľadu nad trhom organizované na vnútroštátnej úrovni.

⁽³⁸⁾ Článok 27 ods. 1 a 3 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽³⁹⁾ V odôvodnení 7 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa objasňuje, že táto smernica by sa mala uplatňovať na výrobky bez ohľadu na techniky predaja vrátane predaja na diaľku a elektronického predaja.

⁽⁴⁰⁾ Článok 3 a článok 5 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁴¹⁾ Článok 8 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁴²⁾ Vymedzenia pojmov hospodárskych subjektov (výrobca, splnomocnený zástupca, dovozca a distribútor) a ich povinností sa nachádzajú v nariadení (ES) č. 765/2008. Okrem toho, rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 768/2008/ES z 9. júla 2008 o spoločnom rámci na uvádzanie výrobkov na trh (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 82) obsahuje modelové ustanovenia, ktoré majú byť zahrnuté do právnych predpisov týkajúcich sa výrobkov a viac ako 10 smerníc tzv. nového prístupu, ktoré už obsahujú tieto štandardné ustanovenia: napr. smernica o bezpečnosti hračiek, smernica o nízkonapäťových zariadeniach, smernica o výbušninách a civilné použitie atď. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0082:0128:en:PDF>. Toto usmernenie sa uplatňuje bez toho, aby ním boli dotknuté konkrétnejšie vymedzenia hospodárskych subjektov a súvisiace požiadavky stanovené v príslušných právnych predpisoch pre jednotlivé odvetvia.

⁽⁴³⁾ Dovozca má však vyššiu mieru zodpovednosti ako distribútor.

Tento nový obchodný model poskytovateľov logistických služieb vyvoláva otázky týkajúce sa ich povinností podľa právnych predpisov EÚ o výrobkoch. Týka sa to najmä prípadu, keď sa hospodársky subjekt dodávajúci tovar nachádza mimo EÚ a keď bola uzatvorená dohoda o dodávke výrobku priamo medzi týmto hospodárskym subjektom a spotrebiteľom alebo inými koncovými používateľmi v EÚ bez toho, aby niesol zodpovednosť identifikovateľný hospodársky subjekt v rámci EÚ (napríklad dovozca alebo splnomocnený zástupca). V takomto prípade je poskytovateľom logistickej služby často jediný identifikovateľný subjekt v dodávateľskom reťazci v EÚ. Zo skúseností vyplýva, že ich ochota spolupracovať s orgánmi sa výrazne líši.

Výrobky, ktoré ponúkajú online prevádzkovatelia, môžu byť uskladnené poskytovateľmi logistických služieb nachádzajúcimi sa v EÚ s cieľom zaručiť urýchlené doručenie spotrebiteľom a iným koncovým používateľom v EÚ. Výrobky uskladnené takýmto poskytovateľmi logistických služieb by sa mohli považovať za dodané na distribúciu, spotrebu alebo použitie na trhu Únie, a teda uvádzané na trh Únie, najmä ak boli prepustené do voľného obehu pred uskladnením v logistickom centre ⁽⁴⁴⁾.

3.2.2. Povinnosti poskytovateľov logistických služieb v online dodávateľskom reťazci

Na posúdenie prípadných povinností poskytovateľov logistických služieb vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ o výrobkoch musia vnútroštátne orgány dohľadu nad trhom vedieť, či je poskytovateľ logistických služieb zodpovedným hospodárskym subjektom v zmysle právnych predpisov EÚ o výrobkoch.

3.2.2.1. Výrobcovia v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo výrobcovia v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Výrobcovia sú vymedzení ako fyzická alebo právnická osoba, ktorá vyrába výrobok alebo ktorá dáva výrobok navrhnuť alebo vyrobiť a uvádza takýto výrobok na trh pod svojím menom alebo ochrannou známkou ⁽⁴⁵⁾. Poskytovatelia logistických služieb zvyčajne poskytujú služby v oblasti skladovania, balenia a doručovania výrobkov, ktoré už vyrobil nejaký hospodársky subjekt. Ak sa však poskytovatelia logistických služieb prezentujú ako výrobcovia tým, že svoj názov alebo ochrannú známku umiestnia na výrobky, mali by sa považovať za výrobcov v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

Ak sa poskytovatelia logistických služieb prezentujú ako výrobcovia tým, že svoj názov, ochrannú známku alebo inú odlišujúcu známku umiestnia na výrobok alebo, ak ho obnovia, mali by sa považovať za výrobcov v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov ⁽⁴⁶⁾. Okrem toho, v súlade s článkom 2 písm. e) bodom iii) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa odborník v dodávateľskom reťazci považuje za výrobcu, pokiaľ jeho činnosť môže ovplyvniť bezpečnostné vlastnosti výrobku ⁽⁴⁷⁾. Ovplyvnenie bezpečnostných vlastností výrobku znamená najmä zmeniť jeho štruktúru, zloženie alebo prezentáciu spôsobom, ktorý predstavuje riziko pre zdravie a bezpečnosť osôb ⁽⁴⁸⁾. Ak sa preto poskytovatelia logistických služieb nachádzajú v dodávateľskom reťazci a ich činnosti ovplyvňujú bezpečnostné vlastnosti výrobku, mali by sa považovať za výrobcov podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

3.2.2.2. Splnomocnení zástupcovia v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo zástupcovia výrobcov v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 je splnomocnený zástupca každá fyzická alebo právnická osoba usadená v EÚ, ktorá dostala písomné splnomocnenie od výrobcu konať v jeho mene pri konkrétnych úlohách ⁽⁴⁹⁾. Poskytovatelia logistických služieb môžu byť považovaní za splnomocnených zástupcov, ak sa nachádzajú v EÚ a majú formálne písomné splnomocnenie od hospodárskeho subjektu, ktorý vyrába a predáva tovar, a ktoré ich oprávňuje konať v ich mene pri konkrétnych úlohách.

Aby sa poskytovatelia logistických služieb so sídlom v EÚ považovali za zástupcov výrobcov podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, musia byť ako takí osobitne poverení výrobcom z tretej krajiny ⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁴⁾ Zámerom tohto vysvetlenia nie je riešiť otázky zodpovednosti sprostredkovateľa a pojem online prevádzkovateľ použitý v tomto kontexte nemusí zahŕňať týchto sprostredkovateľov.

⁽⁴⁵⁾ Článok 2 bod 3 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽⁴⁶⁾ Článok 2 písm. e) bod i) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁴⁷⁾ Článok 2 písm. e) bod iii) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁴⁸⁾ Pozri článok 2 písm. b) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁴⁹⁾ Článok 2 bod 4 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽⁵⁰⁾ Článok 2 písm. e) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

3.2.2.3. Dovozcovia v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 a/alebo v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 sú dovozcovia vymedzení ako fyzická alebo právnická osoba usadená v EÚ, ktorá uvádza výrobok z tretej krajiny na trh Únie⁽⁵¹⁾. Poskytovatelia logistických služieb neuvádzajú výrobky, ktoré uskladňujú, na trh, ak nie sú tí, ktorí prví ponúkajú výrobky na distribúciu, spotrebu alebo použitie na trhu Únie. V takom prípade poskytovatelia logistických služieb iba získajú výrobky od online predajcu na účel následných služieb, a preto je nepravdepodobné, že sa budú považovať za dovozcov podľa vymedzenia v harmonizačných právnych predpisoch Únie o výrobkoch. Analýzou jednotlivých prípadov by sa však mohlo preukázať, že poskytovatelia logistických služieb sú dovozcami podľa vymedzenia v harmonizačných právnych predpisoch Únie⁽⁵²⁾.

Na rozdiel od nariadenia (ES) č. 765/2008 smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov neobsahuje vymedzenie pojmu dovozca. Dovozcovia sú v nej považovaní za určitých okolností za výrobcov (najmä ak v EÚ neexistuje zástupca výrobcu)⁽⁵³⁾. Aby bolo možné efektívne uplatňovať túto koncepciu, poskytovatelia logistických služieb môžu byť považovaní za dovozcov podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ak výrobky, ktoré uskladňujú, označujú, balia atď., pochádzajú z krajín mimo EÚ a oni ich uvádzajú na trh Únie.

3.2.2.4. Distribútori v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 a v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Ak sa nepovažujú za výrobcov, splnomocnených zástupcov ani dovozcov a ich činnosti presahujú činnosti poskytovateľov zásielkových služieb, ktorí poskytujú služby vybavenia, triedenia, prepravy a doručovania zásielok⁽⁵⁴⁾, poskytovatelia logistických služieb sa považujú za distribútorov v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

Podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov distribútor je akýkoľvek odborník v dodávateľskom reťazci, ktorého činnosť neovplyvňuje bezpečnostné vlastnosti výrobku⁽⁵⁵⁾. Podľa článku 2 písm. f) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, „ovplyvnenie bezpečnostných vlastností výrobku“ má rovnaký význam ako podľa článku 2 písm. e) bodu iii) tejto smernice. Ak sa po posúdení jednotlivých prípadov osobitných činností poskytovateľov logistických služieb zistí, že poskytovatelia logistických služieb neovplyvňujú bezpečnostné vlastnosti výrobku, podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobku môžu byť považovaní za distribútorov v dodávateľskom reťazci, pokiaľ ich činnosti nepresahujú činnosti poskytovateľov zásielkových služieb⁽⁵⁶⁾.

V praxi to znamená, že poskytovatelia logistických služieb, ktorí spĺňajú podmienky ako distribútori, majú nasledujúce povinnosti vyplývajúce z harmonizačných právnych predpisov Únie a smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov:

1. Distribútori⁽⁵⁷⁾ musia pri sprístupňovaní výrobkov na trhu konať s náležitou starostlivosťou⁽⁵⁸⁾. Táto povinnosť spočíva v správaní každého rozumného a bežne obozretného subjektu, ktorý sa snaží predísť škodám. Distribútori musia byť schopní orgánom dohľadu nad trhom preukázať, že konali s náležitou starostlivosťou⁽⁵⁹⁾.
2. Distribútori⁽⁶⁰⁾ musia pred sprístupnením výrobku na trhu overiť:
 - a) že výrobky, ak je to potrebné, sú označené označením CE (ak sú na to oprávnené) alebo iným označením požadovaným zo zákona,
 - b) že sú k výrobku priložené potrebné informácie (napr. bezpečnostné pokyny pre používateľa, vyhlásenie o zhode ES),

⁽⁵¹⁾ Článok 2 bod 5 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽⁵²⁾ Označením môže byť názov, registrovaná ochranná známka a kontaktná adresa na výrobku a/alebo v sprievodnej dokumentácii.

⁽⁵³⁾ Článok 2 písm. e) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁵⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb Spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb (smernica o poštových službách) (U. v. ES L 15, 21.1.1998, s. 14). Pozri tiež oddiel 3.3.3 tohto oznámenia o poskytovateľoch poštových služieb.

⁽⁵⁵⁾ Článok 2 písm. f) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁵⁶⁾ Smernica o poštových službách, pozri tiež oddiel 3.3.3 tohto oznámenia o poskytovateľoch poštových služieb.

⁽⁵⁷⁾ Pozri oznámenie Komisie C(2016) 1958 – Modrá príručka, oddiel 3.4 o distribútoroch a odvetvových právnych predpisoch zosúladeňných s modelovým článkom R5 „Závazky distribútorov“ a článkom R7 „Určenie hospodárskych subjektov“ rozhodnutia č. 768/2008/ES. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0082:0128:sk:PDF>.

⁽⁵⁸⁾ Článok 5 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁵⁹⁾ Pozri tiež oznámenie Komisie C(2016) 1958 – Modrá príručka, oddiel 3.4. „Náležitá starostlivosť“ poukazuje na úroveň úsudku, starostlivosti, obozretnosti, odhodlanosti a aktivity za určitých okolností. Vykonávanie povinnosti „náležitej starostlivosti“ distribútorom preto môže mať rôzne podoby v závislosti od okolností, a môže zahŕňať napríklad systém kontroly na základe rizika.

⁽⁶⁰⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 57.

- c) že sú splnené jazykové požiadavky na označovanie, návod na používanie a iné sprievodné dokumenty,
- d) že sú splnené požiadavky na výsledovateľnosť, pokiaľ ide o výrobcu a dovozcu.
3. Distribútori ⁽⁶¹⁾ sú povinní spolupracovať s orgánmi dohľadu nad trhom. V prípade potreby musia:
- a) zaviesť nápravné opatrenia, ak sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že výrobky nie sú v súlade s právnymi predpismi alebo sú nebezpečné ⁽⁶²⁾,
- b) poskytnúť pomoc orgánom dohľadu nad trhom pri identifikácii výrobcu alebo dovozcu zodpovedných za výrobok ⁽⁶³⁾,
- c) na základe odôvodnenej žiadosti spolupracovať s orgánmi a poskytnúť všetky informácie a dokumentáciu potrebné na preukázanie zhody a
- d) identifikovať každý hospodársky subjekt, ktorý im výrobky dodal, ako aj každý hospodársky subjekt, ktorému dodali výrobky počas obdobia 10 rokov (v prípade harmonizovaných výrobkov) potom, ako im boli výrobky dodané alebo ako ich dodali.

V praxi to znamená, že poskytovatelia logistických služieb, ktorí spĺňajú podmienky ako distribútori podľa už uvedeneho vysvetlenia, by mali byť schopní identifikovať a výrobcu a každého iného online prevádzkovateľa a nadviazať s nimi kontakt ⁽⁶⁴⁾, mali by spolupracovať s orgánmi na nápravných opatreniach a mali by v čo najväčšej miere zaviesť nápravné opatrenia (napríklad pozastaviť dodanie, kým sa nadviaže kontakt s výrobcom a každým iným online prevádzkovateľom).

A nakoniec, článkom 8 ods. 4 písm. c) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa umožňuje orgánom členských štátov prijať v prípade potreby opatrenia voči ktorejkoľvek osobe (inej než výrobcu alebo distribútorovi) v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov) s cieľom spolupracovať na prijatých opatreniach, aby sa predišlo rizikám vyplývajúcim z výrobku, a to v súlade so zásadou proporcionality ⁽⁶⁵⁾.

3.3. Ďalšie relevantné subjekty

3.3.1. Deklarant podľa Colného kódexu Únie

Deklarant je osoba, ktorá podáva colné vyhlásenie ⁽⁶⁶⁾. Príslušné orgány môžu deklarantov požiadať o spoluprácu pri vykonávaní činností dohľadu nad trhom.

Články 188 a 189 Colného kódexu Únie poskytujú colným orgánom oprávnenie preskúmať colné vyhlásenie a súvisiace dokumenty, overiť presnosť poskytnutých informácií, požiadať deklaranta, aby poskytol všetky ďalšie doklady, vykonať prehliadku tovaru a odobrať vzorky. Tieto operácie sa vykonávajú na zodpovednosť deklaranta, ktorý takisto znáša náklady.

3.3.2. Online poskytovatelia sprostredkovateľských služieb

Hospodárske subjekty môžu predávať výrobky priamo spotrebiteľom alebo koncovým používateľom prostredníctvom webových obchodov, a môžu tiež využívať predajné miesta, ktoré poskytujú online platformy ⁽⁶⁷⁾.

V smernici o elektronickom obchode ⁽⁶⁸⁾ sa stanovuje všeobecný právny rámec pre elektronický obchod v EÚ. Stanovené povinnosti sa, okrem iného, vzťahujú na online predajcov výrobkov a služieb alebo online inzerentov, pokiaľ sú

⁽⁶¹⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 57. Okrem toho, v modelovom článku R31 rozhodnutia č. 768/2008/ES sa uvádza, že hospodársky subjekt zabezpečí prijatie všetkých vhodných nápravných opatrení v súvislosti so všetkými dotknutými výrobkami, ktoré sprístupnil na trhu v celej EÚ. Hospodársky subjekt spolupracuje podľa potreby s orgánmi dohľadu nad trhom.

⁽⁶²⁾ Článok 5 ods. 2 a 3 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁶³⁾ Článok 5 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁶⁴⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 13.

⁽⁶⁵⁾ Článok 8 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁶⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1). V článku 4 ods. 15 Colného kódexu Únie je deklarant vymedzený ako osoba, ktorá podáva colné vyhlásenie vo vlastnom mene, alebo osoba, v ktorej mene sa takéto vyhlásenie podáva.

⁽⁶⁷⁾ Existujú podniky, ktoré poskytujú sprostredkovateľské služby online aj logistické služby. Ich príslušné povinnosti je potrebné zvážiť v závislosti od pôsobnosti, v ktorej v danom prípade konajú.

⁽⁶⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1).

poskytovateľmi služby informačnej spoločnosti⁽⁶⁹⁾, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice. Smernica o elektronickom obchode je doplnená právnymi predpismi EÚ, konkrétne právnymi predpismi EÚ v oblasti spotrebiteľského práva a práva v oblasti uvádzania na trh⁽⁷⁰⁾.

V smernici o elektronickom obchode sú takisto normalizované výnimky zo zodpovednosti za obsah tretích strán, ktoré sa vzťahujú na tých poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti, ktorí pôsobia ako sprostredkovatelia. Na tento účel sú v nej opísané tri rôzne kategórie služieb, z ktorých najrelevantnejšou z hľadiska bezpečnosti výrobkov a súladu s právnymi predpismi je uloženie informácií na hosťiteľskom počítači⁽⁷¹⁾. Uloženie informácií na hosťiteľskom počítači je služba, pri ktorej poskytovateľ sprostredkovateľskej služby, napríklad online miesto predaja alebo online platforma⁽⁷²⁾, iba pasívne ukladá na svojom serveri – a sprístupňuje verejnosti – informácie poskytnuté príjemcom služby, napríklad online predajcom výrobkov.

Poskytovatelia sprostredkovateľskej služby, ktorí vykonávajú činnosti týkajúce sa uloženia informácií na hosťiteľskom počítači, môžu za určitých podmienok využívať výhody výnimky zo zodpovednosti⁽⁷³⁾, pokiaľ ide o nezákonné informácie poskytované tretími stranami pomocou ich sietí, alebo nezákonné činnosti tretích strán, ako sú informácie, ktoré predstavujú porušenie autorského práva alebo ochrannej známky, alebo nekalé obchodné praktiky. Aj keď v smernici o elektronickom obchode nie je vymedzený pojem nezákonných informácií alebo nezákonnej činnosti, na základe harmonizačných právnych predpisov Unie a smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov tento pojem môže zahŕňať aj ponuku nebezpečných a/alebo nevyhovujúcich výrobkov⁽⁷⁴⁾.

Na výnimku zo zodpovednosti sa však vzťahujú osobitné podmienky. Uplatňuje sa iba vtedy, ak poskytovatelia sprostredkovateľských služieb nemajú skutočnú vedomosť ani informácie o nezákonnej činnosti alebo informáciách uložených na hosťiteľskom počítači, alebo po získaní takýchto vedomostí alebo informácií (napríklad formou „dostatočne presného a primerane zdôvodneného“ oznámenia⁽⁷⁵⁾), konajú okamžite, aby odstránili alebo znefunkčnili prístup k nim. Ak poskytovatelia hostingových služieb nesplnia tieto podmienky, nevzťahuje sa na nich výnimka zo zodpovednosti a teda môžu niesť zodpovednosť za obsah, pre ktorý poskytujú uloženie na hosťiteľskom počítači.

Výnimka zo zodpovednosti stanovená v smernici o elektronickom obchode nebráni členským štátom, aby začali konanie, ktoré by nariadilo odstránenie alebo znemožnenie prístupu k informáciám⁽⁷⁶⁾.

Podobne môže súd alebo správny orgán v rámci právnych systémov členských štátov požiadať poskytovateľa informačných služieb, aby ukončil alebo predchádzal porušovaniu predpisov tým, že odstráni obsah tretej strany a/alebo v budúcnosti zabráni opätovnému výskytu údajného porušovania predpisov⁽⁷⁷⁾. V tomto zmysle môžu verejné orgány zaviesť osobitné požiadavky na monitorovanie za predpokladu, že rozsah ich pôsobnosti bude jasne cieleň, ako je opísané v oddiele 5.2 časti B tohto oznámenia.

⁽⁶⁹⁾ Pozri článok 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1). Toto vymedzenie pojmu zahŕňa všetky služby, ktoré sa bežne poskytujú za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služby.

⁽⁷⁰⁾ Pozri článok 1 ods. 3 smernice o elektronickom obchode. Smernice, ako je smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 4) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu (smernica o nekalých obchodných praktikách) (Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22), sa vzťahujú na každý hospodársky subjekt, ktorý je kvalifikovaný ako obchodník a zapája sa do obchodných činností voči spotrebiteľom, a to aj v súvislosti s elektronickým obchodom. Podľa usmernenia Komisie o uplatňovaní smernice 2005/29/ES, pokiaľ ide o hospodárske subjekty tretej strany pôsobiace v rámci platformy, samotná platforma by mala prijať primerané opatrenia s cieľom umožniť obchodníkom tretej strany dodržiavať právne predpisy EÚ v oblasti spotrebiteľského práva a marketingu spoločne s právnymi predpismi EÚ o výrobkoch a/alebo požiadavkami právnych predpisov o bezpečnosti výrobkov (vrátane uvedenia označení EC, všetkých požadovaných upozornení, informácií a štítkov v súlade s platnými právnymi predpismi na jeho webovom sídle). Právne predpisy pre jednotlivé odvetvia môžu zahŕňať aj požiadavky na označovanie pre online predaj, napríklad pre energetické výrobky predávané online delegované nariadenie Komisie č. 518/2014. Usmernenie Komisie o uplatňovaní smernice 2005/29/ES z 25. mája 2016, SWD(2016) 163 final, je k dispozícii na stránke http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/ucp_guidance_sk.pdf, pozri najmä strany 75–76.

⁽⁷¹⁾ Ďalšie činnosti, ktoré sú tiež opísané v smernici o elektronickom obchode, sú: 1) činnosti „púheho kanála“, ako sú prenos informácií (poskytnutých príjemcom služby) alebo poskytnutie prístupu do komunikačnej siete (napr. poskytovatelia internetu) a 2) činnosti „ukladania informácií v pamäti“, ako sú zefektívňovanie prenosu informácií, napr. zdvojením databázy, ktorá skopíruje obsah pôvodného servera na zabezpečenie celosvetového pokrytia.

⁽⁷²⁾ Určité hospodárske subjekty vykonávajú rôzne druhy činností. Môžu poskytovať služby v oblasti ukladania informácií na hosťiteľskom počítači, ale aj obchodovať pod vlastným menom, a môžu poskytovať ďalšie služby spojené s elektronickým obchodom. Príslušné orgány musia v danom prípade vždy určiť, z akého hľadiska sa má hospodársky subjekt alebo webové sídlo posudzovať.

⁽⁷³⁾ Článok 14 smernice o elektronickom obchode.

⁽⁷⁴⁾ Pokiaľ sa takáto ponuka považuje za nezákonnú.

⁽⁷⁵⁾ Vo veci C-324/09, L'Oréal/eBay, Súdny dvor Európskej únie objasnil, že relevantnou otázkou týkajúcou sa podmienok na využitie výnimky zo zodpovednosti je to, či si spoločnosť eBay bola vedomá skutočnosťami a okolnosťami, z ktorých jasne vyplývalo, že ide o protiprávnu činnosť (body 120 – 123).

⁽⁷⁶⁾ Článok 14 ods. 3 a odôvodnenie 46 smernice o elektronickom obchode.

⁽⁷⁷⁾ Článok 14 ods. 3 a odôvodnenie 47 smernice o elektronickom obchode.

Členské štáty však podľa súčasného právneho základu nemôžu online sprostredkovateľom, ako sú poskytovatelia hostingových služieb, uložiť všeobecnú povinnosť monitorovať obsah alebo všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.

To napríklad znamená, že vnútroštátne orgány nemôžu ustanoviť všeobecnú povinnosť pre sprostredkovateľov, aby aktívne monitorovali svoju celú internetovú prevádzku a hľadali prvky, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť, ako je ponuka výrobkov, ktoré nie sú v súlade s právnymi predpismi, alebo nebezpečných výrobkov na predaj⁽⁷⁸⁾. Túto skutočnosť podrobnejšie objasnil aj Súdny dvor Európskej únie⁽⁷⁹⁾.

V kontexte činností dohľadu nad trhom založených na uplatňovaní smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, nariadenia (ES) č. 765/2008 a príslušných harmonizačných právnych predpisoch Únie sa ustanovenia smernice o elektronickom obchode uplatňujú v prípadoch, keď sa nebezpečné a/alebo nevyhovujúce výrobky predávajú prostredníctvom online poskytovateľa sprostredkovateľských služieb. Bez ohľadu na opatrenia prijaté voči online poskytovateľovi sprostredkovateľských služieb by orgány dohľadu nad trhom mali vykonávať dohľad nad trhom založený na uplatňovaní smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, nariadenia (ES) č. 765/2008 a príslušných harmonizačných právnych predpisoch Únie, a zameriavať sa aj na subjekty v dodávateľskom reťazci (napríklad pokiaľ ide o smernicu o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, na výrobcu, resp. distribútora⁽⁸⁰⁾). Orgány dohľadu nad trhom môžu posúdiť najvhodnejšie opatrenia, ktoré majú byť prijaté v jednotlivých prípadoch a so zreteľom na zásadu proporcionality. Pritom by sa zohľadnila úroveň rizika, ak by bol hospodársky subjekt identifikovateľný, naliehavosť, ak boli predtým prijaté opatrenia voči danému výrobku, atď.⁽⁸¹⁾

3.3.3. Poskytovatelia poštových služieb

Smernica o poštových službách sa nevzťahuje na tovar podliehajúci obmedzeniam a zakázaný tovar. Členské štáty však môžu stanoviť podmienky poskytovania poštových služieb s cieľom zaručiť súlad s podstatnými požiadavkami, ako sú bezpečnosť siete v súvislosti s prepravou nebezpečného tovaru⁽⁸²⁾. Keďže poštové služby musia zaručiť dôvernosť korešpondencie a poštových zásielok, ktoré doručujú, v zásade nie sú zodpovedné za obsah, ktorý doručujú. Napriek tomu môže byť práca poskytovateľov poštových služieb ovplyvnená kontrolami výrobku, keďže balíky obsahujúce výrobky objednané z tretích krajín prechádzajúcich colným konaním môžu colné orgány otvoriť a skontrolovať⁽⁸³⁾.

ČASŤ B. PRAKTICKÉ ASPEKTY DOHĽADU NAD TRHOM PRE VÝROBKÝ PREDÁVANÉ ONLINE

Táto časť obsahuje poradenstvo a niekoľko príkladov osvedčených postupov pre orgány členských štátov týkajúcich sa dohľadu nad trhom s výrobkami ponúkanými na predaj online spotrebiteľom alebo iným koncovým používateľom v rámci EÚ, ktoré sú založené najmä na súčasnej praxi⁽⁸⁴⁾.

1. Všeobecné zásady pre dohľad nad trhom

Orgány členských štátov musia mať pri vykonávaní činností dohľadu nad trhom na pamäti určité všeobecné zásady vzťahujúce sa na činnosti dohľadu nad tradičným aj online trhom.

⁽⁷⁸⁾ Článok 15 smernice o elektronickom obchode.

⁽⁷⁹⁾ Pozri napríklad vec C-70/10, SABAM/Scarlet a vec C-360/10, SABAM/Netlog, v ktorých Súdny dvor uviedol, že smernica o elektronickom obchode, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (smernica o autorských právach) (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (smernica o vymožitelnosti práv) (Ú. v. EÚ L 195, 2.6.2004, s. 16), sú posudzované vo vzájomnej súvislosti a vykladané vzhľadom na požiadavky vyplývajúce z ochrany uplatniteľných základných práv sa musia vykladať v tom zmysle, že bránia vydaniu súdneho príkazu vnútroštátnym súdom, ktorý by poskytovateľovi hostingových služieb ukladal povinnosť zaviesť systém filtrovania informácií ukladaných na jeho serveroch používateľmi jeho služieb, ktorý sa bude uplatňovať bez rozdielu na všetkých jeho používateľov, preventívne, výlučne na jeho náklady a bez časového obmedzenia, spôsobilý identifikovať elektronické súbory obsahujúce hudobné, kinematografické alebo audiovizuálne dielo, o ktorom navrhovateľ tvrdí, že k nemu má práva duševného vlastníctva, s cieľom blokovat prístupenie uvedených súborov, ktorých výmena porušuje autorské právo, verejnosti.

⁽⁸⁰⁾ Pozri článok 8 ods. 4 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁸¹⁾ Článok 8 ods. 2 a článok 18 ods. 1 pododseky 2 a 3 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov. Článok 18 ods. 4, článok 19 ods. 1, článok 20 ods. 2 a článok 21 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽⁸²⁾ Článok 9 a článok 2 ods. 19 smernice o poštových službách.

⁽⁸³⁾ Pozri Colný kódex Únie, články 46, 188 a 189.

⁽⁸⁴⁾ Opis niektorých postupov orgánov sa nachádza v Štúdiu o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávaných online a prílohe k nej: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

Podľa zásady proporcionality ⁽⁸⁵⁾ sú orgány povinné prijať opatrenia zodpovedajúce závažnosti rizika, ktoré predstavuje výrobok ⁽⁸⁶⁾, a/alebo závažnosti nesúladu ⁽⁸⁷⁾. Zároveň je potrebné náležite zohľadniť zásadu bezpečnosti.

Okrem toho, dohľad nad trhom by sa mal prioritne zamerať na najvýznamnejšie subjekty v dodávateľskom reťazci a požiadať o nápravné opatrenia najmä tých (či už výrobcu/producenta alebo dovozcu), ktorí sú zodpovední za uvedenie výrobku na trh Únie. Táto žiadosť by sa mala podať pred oslovením distribútora, ktorý je ďalším článkom v dodávateľskom reťazci, alebo súběžne s ním.

Okrem toho by orgány z rôznych členských štátov mali spolupracovať v záujme účinného dohľadu nad trhom ⁽⁸⁸⁾. Je to dôležité najmä so zreteľom na cezhraničný charakter elektronického obchodu.

2. Stratégia a plánovanie dohľadu nad online trhom

S cieľom zabezpečiť účinnú organizáciu činností dohľadu nad trhom je užitočné, aby orgány členských štátov zaviedli stratégiu dohľadu nad trhom pre výrobky ponúkané na predaj online v záujme vyváženia ich úlohy monitorovania širokej škály výrobkov online s dostupnými zdrojmi na vykonávanie kontrol. V tejto stratégii by sa mali stanoviť priority pre ich činnosti dohľadu a primerane prideliť zdroje. V stratégii by sa mala zohľadniť skutočnosť, že orgány členských štátov môžu dohľad nad trhom vykonávať proaktívne a reaktívne.

Pri proaktívnom vykonávaní dohľadu nad trhom orgány kontrolujú určité kategórie výrobkov alebo určité hospodárske subjekty na základe vlastnej iniciatívy a kritérií súvisiacich s rizikom. Orgány dohľadu nad trhom by mali stanoviť prioritu kontrol tak, že sa zamerajú na tie hospodárske subjekty, ktoré v rámci jurisdikcie daného orgánu spôsobujú najväčšie škody.

Orgány členských štátov vykonávajú dohľad nad trhom reaktívne po získaní informácií o online ponukách nebezpečných a nevyhovujúcich výrobkov. Reaktívny dohľad nad trhom možno vykonávať pomocou rôznych zdrojov informácií. Účinným spôsobom vykonávania tohto dohľadu je skontrolovať, či sa nebezpečné výrobky oznámené v systéme EÚ na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinárskych výrobkoch predávajú online ⁽⁸⁹⁾. Ďalšie zdroje informácií, ktoré možno použiť na tento účel, zahŕňajú globálny portál Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) pre stiahnuté výrobky ⁽⁹⁰⁾, sťažnosti spotrebiteľov a informácie doručené od iných orgánov, hospodárskych subjektov a médií.

3. Organizácia dohľadu nad online trhom

Kontroly výrobkov predávaných online vyžadujú niektoré konkrétne praktické zmeny tradičného spôsobu, akým orgány členských štátov organizujú dohľad nad trhom.

Na základe skúseností niektorých členských štátov môže určenie centrálnych jednotiek pre monitorovanie a sledovanie nebezpečných a nevyhovujúcich výrobkov predávaných online pomôcť zabezpečiť efektívne využívanie zdrojov, ktoré majú orgány dohľadu nad trhom k dispozícii ⁽⁹¹⁾. ⁽⁹²⁾ Potom, ako jednotka pre dohľad nad online trhom identifikuje nebezpečné a nevyhovujúce výrobky a príslušný hospodársky subjekt, môžu príslušní inšpektori prijať nadväzujúce opatrenia.

Online inšpektori by mali byť osobitné vedomosti a informácie o online prostredí a prešetrovaniach, aby mohli efektívne odhaľovať nebezpečné a nevyhovujúce výrobky. V tejto súvislosti môže rozvoj osobitných bežných prevádzkových postupov a usmernení pre dohľad členských štátov nad trhom s výrobkami predávanými online:

- pomôcť úradníkom pre dohľad nad trhom ukladať a vyhľadávať relevantné informácie špecifické pre online prešetrovania na jednom mieste štruktúrovaným spôsobom,

⁽⁸⁵⁾ Na základe článku 18 ods. 4 nariadenia (ES) č. 765/2008 a článku 8 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁸⁶⁾ Článok 8 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

⁽⁸⁷⁾ Článok 18 ods. 4, článok 19 ods. 1, článok 20 ods. 2 a článok 21 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽⁸⁸⁾ Podľa článku 24 nariadenia (ES) č. 765/2008 musia orgány poskytovať pomoc na základe žiadosti a vymieňať si informácie a dokumentáciu. Pozri tiež dokument 2015-IMP-MSG-02rev03, ktorý schválila skupina expertov pre vnútorný trh s výrobkami – Politika dohľadu nad trhom a posudzovania zhody <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17108/attachments/1/translations/en/renditions/native>

⁽⁸⁹⁾ http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/index_en.htm

⁽⁹⁰⁾ <http://globalrecalls.oecd.org/>

⁽⁹¹⁾ Prax členských štátov: Prípad 5 a prípad 6 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽⁹²⁾ Takéto jednotky by mohli napríklad zefektívniť dohľad nad trhom tým, že overia požiadavky z rôznych legislatívnych aktov súčasne (napr. požiadavky na bezpečnosť výrobkov a energetické označovanie).

— zvýšiť efektívnosť svojich činností.⁽⁹³⁾

Na doplnenie toho by sa orgány členských štátov mali medzi sebou a spolu s Európskou komisiou zapojiť do odbornej prípravy a vzájomných výmen informácií o osvedčených postupoch pre online prešetrovania.

Online prešetrovania súvisiace s presadzovaním zákonov o bezpečnosti výrobkov a právnych predpisov o presadzovaní hospodárskych záujmov spotrebiteľov⁽⁹⁴⁾ majú mnoho spoločných charakteristík. Často sa týkajú rovnakého typu webových sídel alebo rovnakých hospodárskych subjektov. Preto sa môže preukázať ako efektívne, aby online prešetrovania súvisiace s oboma oblasťami vykonávali tie isté centralizované jednotky. Môže to byť užitočné najmä vtedy, keď je za tieto oblasti politiky zodpovedný ten istý orgán členského štátu, čo v súčasnosti platí pre väčšinu členských štátov. Vzhľadom na podobnosť týchto online prešetrovaní môže byť usmernenie vytvorené v jednej oblasti spotrebiteľskej politiky užitočné aj v iných oblastiach politiky.

4. Osobitné znaky a potreby online prešetrovaní

Po stanovení vhodnej stratégie, plánovania a organizácie pre dohľad nad online trhom budú členské štáty vykonávať online prešetrovania oveľa efektívnejšie. Pri vykonávaní online prešetrovaní je potrebné ziať do úvahy niektoré osobitné znaky a potreby.

Jedným z hlavných rozdielov medzi online prešetrovaniami a prešetrovaniami v tradičných dodávateľských reťazcoch je prístup orgánov k fyzickým výrobkom. Pri online prešetrovaniach musia orgány overiť informácie, ktoré sú k dispozícii na webovom sídle, na ktorom sa výrobok ponúka na predaj, a ak existujú pochybnosti týkajúce sa zhody, je potrebné, aby odobrali vzorky výrobkov. V tradičných dodávateľských reťazcoch môžu mať orgány relatívne jednoduchý prístup k vzorkám výrobkov z distribučného reťazca. Neplatí to však pre výrobky online. Ak sú v konkrétnom členskom štáte k dispozícii zásoby výrobkov, výber vzoriek môže byť jednoduchý. Ak sú však zásoby výrobkov k dispozícii iba v inom členskom štáte, na získanie vzoriek na testovanie by sa mala využívať cezhraničná spolupráca, alebo by sa malo dohodnúť, aby sa testy vykonávali na mieste, na ktorom sa nachádzajú výrobky. Je takisto potrebné, aby orgány nakupovali vzorky výrobkov online, a na tento účel by orgány dohľadu nad trhom členských štátov mohli vykonávať tzv. fiktívne nakupovanie vzhľadom na výhodu orgánov dohľadu nad trhom v oblasti prešetrovania, ktorá spočíva v anonymnom získaní vzoriek tak, ako by ich získal bežný zákazník⁽⁹⁵⁾.

Ďalší významný rozdiel medzi online prešetrovaniami a prešetrovaniami v tradičných dodávateľských reťazcoch sa týka problémov súvisiacich s hľadaním zodpovedných hospodárskych subjektov s cieľom vyžiadať si od nich ďalšie informácie, vzorky výrobkov a vykonať ďalšie opatrenia dohľadu nad trhom. Ak informácie nie sú ľahko dostupné, nájdenie hospodárskych subjektov, ktoré ponúkajú výrobky na predaj online, môže byť najnáročnejšou časťou online prešetrovania. Orgány dohľadu nad trhom by preto mali použiť dostupné nástroje na získanie údajov potrebných na identifikáciu hospodárskych subjektov z relevantných zdrojov informácií vrátane poskytovateľov internetových služieb, registrov názvov domén⁽⁹⁶⁾, poskytovateľov platobných služieb, sprostredkovateľov (napr. platformy), poskytovateľov logistických služieb.

Pri úsilí o získanie údajov o konkrétnom hospodárskom subjekte musia orgány dohľadu nad trhom zohľadniť pravidlá ochrany osobných údajov (pozri smernicu o ochrane údajov⁽⁹⁷⁾ a od 25. mája 2018 všeobecné nariadenie o ochrane údajov⁽⁹⁸⁾ a smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách⁽⁹⁹⁾). Vnútroštátne orgány musia dodržiavať platné pravidlá, a preto sa odporúča, aby ich príslušné vnútroštátne dozorné orgány pre ochranu údajov overili tieto procesy⁽¹⁰⁰⁾.

⁽⁹³⁾ Prax členských štátov: Prípady 3 a 4 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽⁹⁴⁾ http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/index_en.htm

⁽⁹⁵⁾ Prax členských štátov: Prípady 11 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽⁹⁶⁾ Zoznam registrov názvov domén sa nachádza na stránke <http://www.iana.org/domains/root/db>

⁽⁹⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (smernica o ochrane údajov) (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽⁹⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁹⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽¹⁰⁰⁾ Treba poznamenať, že tento dokument nie je zameraný na riešenie všetkých príslušných požiadaviek na ochranu údajov podľa práva EÚ vyčerpávajúcim spôsobom.

Počas online prešetrovaní tak členské štáty môžu potrebovať zhromaždiť príslušné dôkazy o nebezpečných a nevyhovujúcich výrobkoch. V rámci metód získavania dôkazov by sa malo vziať do úvahy, že informácie online môžu byť okamžite zmenené a odstránené z internetu. Pomocou rôznych dostupných nástrojov je možné zabezpečiť, aby boli dôkazy súvisiace s online prešetrovaním náležite zaznamenané, uchovávané a aby mohli byť použité v každom ďalšom prípadnom konaní.

5. Nápravné opatrenia súvisiace s výrobkami predávanými online

Orgány členských štátov musia prijať nápravné opatrenia voči nebezpečným a nevyhovujúcim výrobkom predávaným online. V cezhraničných situáciách tak môže byť potrebná spolupráca iných orgánov, než sú orgány dotknutého členského štátu.

5.1. Nápravné opatrenia, ktoré závisia od sídla hospodárskeho subjektu

Vykonávacie právomoci vnútroštátnych orgánov dohľadu nad trhom sú obmedzené na ich jurisdikcie. Možnosti a účinnosť nápravného opatrenia prijatého vnútroštátnymi orgánmi sa preto líšia v závislosti od toho, kde sa hospodársky subjekt nachádza. V tomto oddiele sa opisuje, aké opatrenia môžu orgány členských štátov prijať v závislosti od sídla identifikovaného hospodárskeho subjektu, ktorý dodáva nebezpečné a nevyhovujúce výrobky, a akým spôsobom môžu jednotlivé orgány spolupracovať.

5.1.1. Ak sa hospodársky subjekt nachádza v jurisdikcii príslušného orgánu

Ak sa hospodársky subjekt nachádza v jurisdikcii príslušného orgánu, tento orgán môže na základe svojej právomoci prijať opatrenia. Po identifikácii hospodárskeho subjektu si tento orgán môže od neho vyžiadať všetku dokumentáciu, na základe ktorej sa mohla preukázať zhoda (napríklad vyhlásenie o zhode ES, príslušnú technickú dokumentáciu, protokoly o skúškach atď.) a podľa potreby prijať nápravné opatrenia ⁽¹⁰¹⁾.

5.1.2. Ak sa hospodársky subjekt nachádza v EÚ, ale mimo jurisdikcie daného orgánu

Ak sa v rámci dohľadu nad online trhom preukáže, že online predajca nachádzajúci sa v EÚ, ale mimo jurisdikcie vyšetrujúceho orgánu ponúka na predaj nebezpečné a nevyhovujúce výrobky, vnútroštátne orgány by mali najprv priamo osloviť príslušné hospodárske subjekty s cieľom získať informácie potrebné na prešetrovanie alebo požiadať o nápravné opatrenia na základe zistenia nesúlady ⁽¹⁰²⁾.

Ak hospodársky subjekt nespupracuje, vnútroštátnemu orgánu sa odporúča, aby využil cezhraničnú spoluprácu nasledujúcim spôsobom ⁽¹⁰³⁾:

- ak orgán dohľadu nad trhom v krajine A potrebuje informácie na vykonanie posúdenia zhody od hospodárskych subjektov v krajine B a hospodársky subjekt neodpovedá na žiadosť o dokumentáciu, orgán dohľadu nad trhom v krajine A môže požiadať o pomoc orgán dohľadu nad trhom v krajine B ⁽¹⁰⁴⁾,
- ak hospodársky subjekt dobrovoľne neprijme nápravné opatrenia, orgán dohľadu nad trhom v krajine A ⁽¹⁰⁵⁾
 - i) prijme povinné opatrenia týkajúce sa výrobkov sprístupnených online v rámci jurisdikcie daného orgánu bez ohľadu na to, či sa hospodársky subjekt nachádza v krajine B ⁽¹⁰⁶⁾ a ii) podľa potreby oznámi opatrenia prostredníctvom informačného a komunikačného systému pre celoeurópsky dohľad nad trhom (ICSMS) ⁽¹⁰⁷⁾/systému na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinárskych výrobkoch (RAPEX). Očakáva sa, že orgány dohľadu nad trhom ostatných členských štátov prijímú nadväzujúce opatrenia, oznámia ich na účely RAPEX a/alebo postupu v súvislosti s ochrannou doložkou, pričom sa očakáva, že konkrétne orgán dohľadu nad trhom v krajine B osloví výrobcu/dovozcú do EÚ a požiada o nápravné opatrenie v súvislosti so všetkými príslušnými výrobkami ⁽¹⁰⁸⁾.

⁽¹⁰¹⁾ Článok 19 ods. 1 a článok 21 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽¹⁰²⁾ V článku 19 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008 sa stanovuje, že orgány dohľadu nad trhom spolupracujú s hospodárskymi subjektmi v prípade činností zameraných na zníženie rizika spôsobeného výrobkami, ktoré tieto subjekty sprístupnili. Odevtové právne predpisy zosúladené s modelovými článkami R2 ods. 8, R4 ods. 7, R5 ods. 4 rozhodnutia č. 768/2008/ES obsahujú všeobecnú povinnosť príslušných hospodárskych subjektov prijať nápravné opatrenia s cieľom dosiahnuť zhodu výrobkov s predpismi, ak sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že výrobok nie je v súlade s platnými harmonizačnými právnymi predpismi Únie. Okrem toho, podľa odevtových právnych predpisov zosúladených s modelovým článkom R31 rozhodnutia č. 768/2008/ES hospodársky subjekt zabezpečí prijatie všetkých vhodných nápravných opatrení v súvislosti so všetkými dotknutými výrobkami, ktoré sprístupnil na trhu v celej EÚ.

⁽¹⁰³⁾ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17108/attachments/1/translations/en/renditions/native>

⁽¹⁰⁴⁾ Právny základ pre tento druh vzájomnej pomoci je stanovený v článku 24 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽¹⁰⁵⁾ Článok 19 ods. 3 nariadenia (ES) č. 765/2008, odevtové právne predpisy zosúladené s modelovými článkami R31 ods. 4 rozhodnutia č. 768/2008/ES.

⁽¹⁰⁶⁾ Nevzťahuje sa to na možnosť súbežného prijímania opatrení voči distribútorom so sídlom vo vlastnej krajine, aby sa umožnilo oslovenie tých podnikov, ktoré sa fyzicky nachádzajú na ich území.

⁽¹⁰⁷⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/icsms/>.

⁽¹⁰⁸⁾ Podľa článku 12 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a článku 22 nariadenia (ES) č. 765/2008 a podľa postupu Únie v súvislosti s ochrannou doložkou sú odevtové právne predpisy alebo ustanovenia zosúladené s modelovým článkom R31 ods. 6 a ods. 8 rozhodnutia č. 768/2008/ES.

Komisia uľahčuje túto spoluprácu tým, že v prípade potreby cezhraničnej spolupráce poskytuje zoznam kontaktov príslušných orgánov členských štátov⁽¹⁰⁹⁾.

5.1.3. Ak sa hospodársky subjekt nachádza mimo EÚ

Ak sa hospodársky subjekt nachádza mimo EÚ, orgány členských štátov majú určité možnosti na presadzovanie opatrení voči nemu. Tieto hospodárske subjekty by mali byť informované o tom, že výrobky ponúkané na predaj online zákazníkom v EÚ musia byť v súlade s požiadavkami EÚ. Mali by byť informované aj o svojich povinnostiach a mali by byť požiadané, aby odstránili všetky prípady nesúladu. Ak je to potrebné, členské štáty môžu blokovať webové sídla, na ktorých sa ponúkajú nebezpečné alebo nevyhovujúce výrobky. Konkrétne článok 8 ods. 1 písm. d) a e) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov umožňujú členským štátom prijať na tento účel osobitné opatrenia. Podobne podľa článku 16 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008 môžu orgány dohľadu nad trhom prijať potrebné opatrenia, aby stiahli z trhu, zakázali alebo obmedzili prístupnosť výrobkov na trhu.

Spolupráca s orgánmi v iných jurisdikciách môže poskytnúť nástroje na riešenie takýchto prípadov. Členské štáty sa preto vyzývajú, aby spolupracovali s príslušnými orgánmi v tretích krajinách. Členské štáty sa vyzývajú, aby o týchto činnostiach v oblasti spolupráce informovali Komisiu. Je to dôležité najmä v prípade aspektov, v prípade ktorých môže byť potrebný koordinovaný prístup na úrovni EÚ s cieľom uľahčiť spoluprácu pri prešetrovaniach spojených s bezpečnosťou a súladom s právnymi predpismi, pokiaľ ide o výrobky ponúkané na predaj online zákazníkom alebo iným koncovým používateľom v EÚ. Členské štáty by v oznámeniach o nebezpečných výrobkoch predkladaných prostredníctvom systému na rýchlu výmenu informácií mali uvádzať, či bol výrobok predávaný online z tretej krajiny a prostredníctvom ktorého internetového obchodu alebo online platformy.

Už existuje osobitný rámec medzinárodnej spolupráce pre bezpečnosť výrobkov vo forme systému RAPEX – Čína, ktorý bol zriadený medzi útvarmi Európskej komisie a Všeobecnou správou pre dozor nad kvalitou, kontrolu a karanténu v Čínskej ľudovej republike (AQSIQ)⁽¹¹⁰⁾.

V prípadoch, keď výrobky ponúkané na predaj online vstupujú do EÚ z tretích krajín, by sa spolupráca medzi orgánmi dohľadu nad trhom a colnými orgánmi mala snažiť aj kontrolovať a zastaviť dodávky výrobkov na hraniciach⁽¹¹¹⁾ ⁽¹¹²⁾. Je to veľmi dôležité vtedy, keď zásielka prichádza z krajín mimo EÚ priamo k zákazníkovi v EÚ a keď v EÚ nie je prítomný žiadny hospodársky subjekt.

5.2. Nápravné opatrenia špecifické pre výrobky predávané online

Keď sa výrobky ponúkajú na predaj online, môže sa vnútroštátnymi právnymi predpismi v niektorých prípadoch povoliť orgánom dohľadu nad trhom, aby online poskytovateľov sprostredkovateľských služieb požiadali o osobitné nápravné opatrenia (napríklad poskytovateľov hostingových služieb, ako sú online platformy) s cieľom odstrániť alebo znemožniť prístup k informáciám o nevyhovujúcich a nebezpečných výrobkoch z ich webového sídla. Patria sem prípady, keď sa predávajúci nachádzajú mimo EÚ. Ide o postup oznamovania a prijímania opatrení⁽¹¹³⁾.

Aj keď sa v smernici o elektronickom obchode nestanovuje tento postup ako taký, možno ju považovať za jeho základ, pokiaľ ide o podmienky pre využívanie výnimky zo zodpovednosti stanovenej v článku 14 ods. 1 uvedenej smernice týkajúcej sa vedomostí a informovanosti a následného odstránenia alebo znemožnenia prístupu k informáciám.

⁽¹⁰⁹⁾ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/12802/attachments/1/translations/en/renditions/native>,
<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/12803/attachments/1/translations/en/renditions/native>,
http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/index_en.htm

⁽¹¹⁰⁾ RAPEX – Čína umožňuje pravidelný a rýchly prenos údajov medzi správou EÚ a Číny pre bezpečnosť výrobkov o nebezpečných nepotravinárskych spotrebných výrobkoch. Komisia poskytuje čínskym orgánom informácie o nebezpečných spotrebných výrobkoch pochádzajúcich z Číny, ktoré oznámili členské štáty prostredníctvom systému na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinárskych výrobkoch (RAPEX). Čínske orgány vyšetrojú tieto oznámenia, a keď je to možné, prijímajú opatrenia voči týmto výrobkom, pomocou ktorých sa môže zabrániť ďalšiemu vývozu týchto výrobkov do EÚ alebo sa ich ďalší vývoz môže obmedziť.

⁽¹¹¹⁾ Článok 27 nariadenia (ES) č. 765/2008.

⁽¹¹²⁾ Ďalšie informácie o spolupráci s colnými orgánmi sa nachádzajú v oznámení Komisie C(2016)1958 final – Modrá príručka na vykonávanie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa výrobkov 2016 a v Usmerneniach pre kontrolu dovozu v oblasti bezpečnosti výrobkov a splňania predpisov, ktoré sa nachádzajú na stránke https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/info_docs/customs/product_safety/guidelines_sk.pdf

⁽¹¹³⁾ Pozri Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Online platformy a jednotný digitálny trh – Príležitosti a výzvy pre Európu z 25.5.2016, COM(2016)288, k dispozícii na stránke <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0288>

Orgánom dohľadu nad trhom by mali byť zverené právomoci a zdroje na priame využívanie týchto postupov oznamovania a prijímania opatrení alebo nadviazanie spolupráce so svojimi vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za vykonanie smernice o elektronickom obchode. ⁽¹¹⁴⁾

Pokiaľ chce sprostredkovateľ využívať výnimku zo zodpovednosti podľa článku 14 ods. 1 smernice o elektronickom obchode, dotknutý online sprostredkovateľ je povinný konať a odstrániť alebo znemožniť prístup k nezákonným informáciám okamžite potom, ako bol informovaný, napríklad o nebezpečnom alebo nevyhovujúcom výrobku. ⁽¹¹⁵⁾ Na tieto účely musia orgány predkladajúce oznámenie poskytnúť dostatočné informácie, aby poskytovatelia sprostredkovateľských služieb mohli primerane identifikovať príslušné nezákonné informácie.

Zatiaľ čo v článku 15 ods. 1 smernice o elektronickom obchode sa zakazuje uloženie všeobecnej povinnosti monitorovať alebo aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, v tomto článku sa takisto stanovuje, že členské štáty môžu ustanoviť povinnosť, aby sprostredkovatelia urýchlene informovali príslušné orgány o údajných vykonávaných nezákonných činnostiach alebo o údajných nezákonných poskytovaných informáciách zo strany príjemcov ich služby. Sprostredkovatelia môžu byť takisto povinní poskytnúť na požiadanie príslušným orgánom informácie, ktoré umožnia identifikáciu príjemcov ich služby, s ktorými uzatvorili dohody o uložení informácií.

S cieľom pomôcť sprostredkovateľom účinne reagovať a získavať informácie o ponuke nebezpečných alebo nevyhovujúcich výrobkov na predaj mimo svojho webového sídla sa odporúča, aby orgány členských štátov nadviazali s kľúčovými sprostredkovateľmi poskytujúcimi hostingové služby pre výrobky predávané online úzke vzťahy, ktoré umožnia rýchlu reakciu.

Okrem postupu oznamovania a prijímania opatrení, ktorý môže byť stanovený vnútroštátnym právom, môžu niektoré orgány dohľadu nad trhom EÚ aj blokovať a znefunkčniť určité webové sídla na základe svojich príslušných vnútroštátnych právnych rámcov.

Nakoniec, pokiaľ ide o osobitné charakteristiky riadenia bezpečnosti výrobkov v elektronickom obchode, treba poznamenať, že výhodou online nákupov je jednoduchá identifikácia spotrebiteľov a ostatných koncových používateľov, keďže ich kontaktné údaje sú sprístupnené pri nakupovaní online. To znamená, že príslušné hospodárske subjekty by mohli mať účinnejší prístup k zákazníkom v prípade potreby nápravného opatrenia, ako je stiahnutie výrobku z trhu ⁽¹¹⁶⁾.

ČASŤ C – ZVYŠOVANIE INFORMOVANOSTI SPOTREBITEĽOV A PODNIKOV O BEZPEČNOSTI A SÚLADU VÝROBKOV PREDÁVANÝCH ONLINE S PRÁVNymi PREDPISMI

Táto časť obsahuje najlepšie postupy pre orgány členských štátov na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov a podnikov o problémoch, ktoré predstavujú nebezpečné a nevyhovujúce výrobky predávané online.

1. Zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov

Jedným zo spôsobov, ako zabrániť tomu, aby boli spotrebiteľia vystavení zdravotným, bezpečnostným a iným rizikám súvisiacim s výrobkami zakúpenými online, je zvýšiť ich informovanosť o problémoch spojených s nákupmi online a umožniť im, aby prijímali informované rozhodnutia.

Orgánom sa odporúča, aby zlepšili ochranu spotrebiteľov tým, že svoje činnosti v oblasti dohľadu a presadzovania doplnia o komunikačné činnosti určené spotrebiteľom.

Orgány by mohli vyvinúť svoj súbor komunikačných a informačných nástrojov pre spotrebiteľov založený na predpoklade, že spotrebiteľia vo všeobecnosti očakávajú, že výrobky, ktoré nakupujú online, sú bezpečné a v súlade s príslušnými pravidlami. Spotrebiteľia bezprostredne nevnímajú možné riziká spojené s nákupom online ⁽¹¹⁷⁾.

Snahou je zaoberať sa v tejto kapitole dvomi aspektmi, ktoré sú dôležité pre zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov: tým, čo je pre spotrebiteľov užitočné vedieť, a tým, ako by orgány členských štátov mohli informovať spotrebiteľov. Tieto návrhy môžu byť použité v prípadných informačných kampaniach pre spotrebiteľov.

⁽¹¹⁴⁾ Ďalšie podrobné informácie o týchto povinnostiach sú stanovené v pracovnom dokumente útvarov Komisie Online služby vrátane elektronického obchodu na jednotnom trhu, s. 30, http://ec.europa.eu/internal_market/e-commerce/docs/communication2012/SEC2011_1641_en.pdf

⁽¹¹⁵⁾ „Oznámenia údajne protiprávných činností alebo informácií sa môžu ukázať ako nedostatočne presné [...], nič to však nemení na tom, že vo všeobecnosti predstavuje okolnosť, ktorú vnútroštátny súd musí zohľadniť pri posudzovaní, a to vo vzťahu k takto prevádzkovateľovi poskytnutým informáciám, realite jeho vedomosti o skutočnostiach alebo informáciách, na základe ktorých by obozretný hospodársky subjekt musel konštatovať protiprávnosť“ – vec C-324/09 L'Oréal SA a ďalší/eBay International AG a ďalší, bod 122.

⁽¹¹⁶⁾ Je potrebné vziať do úvahy požiadavku na ochranu údajov.

⁽¹¹⁷⁾ Pozri napríklad: The consumer perspective regarding product safety for online purchases (Hľadisko spotrebiteľov týkajúce sa bezpečnosti výrobkov pri online nákupoch), NVWA 2016, oznámené v OECD (2016), „Online Product Safety: Trends and Challenges“ (Online bezpečnosť výrobkov: trendy a výzvy), OECD Digital Economy Papers, č. 261, OECD Publishing, Paríž. DOI: <http://dx.doi.org/10.1787/5j1nb5q93jlt-en>.

1.1. Čo je pre spotrebiteľov užitočné vedieť?

Z hľadiska bezpečnosti a súladu s právnymi predpismi môžu orgány členských štátov podniknúť kroky na zabezpečenie toho, aby boli spotrebiteľia informovaní aspoň o týchto základných aspektoch týkajúcich sa online predaja spotrebných výrobkov:

- spotrebné výrobky (ponúkané online a v tradičných obchodoch) podliehajú širokej škále právnych požiadaviek, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby výrobky nepredstavovali pre spotrebiteľov zdravotné, bezpečnostné ani iné riziko,
- spotrebiteľia by pri nakupovaní online mali byť podporovaní v tom, aby skontrolovali prítomnosť požadovaných informácií o výrobku, napríklad upozornenia a informácie o výsledovateľnosti (ako sú adresa a kontaktné údaje výrobcu, prípadne aj dovozcu) ⁽¹¹⁸⁾,
- orgány dohľadu nad trhom v členských štátoch EÚ sú v rámci svojej právomoci monitorovať trh zodpovedne za zabezpečenie toho, aby boli výrobky ponúkané na predaj bezpečné a spĺňali platné požiadavky,
- s cieľom minimalizovať riziká pri nákupe nebezpečných výrobkov online by spotrebiteľia mohli:
 - overiť, či výrobok, ktorý chcú kúpiť, podliehal obmedzujúcim opatreniam, napríklad stiahnutiu z trhu, na webovom sídle RAPEX ⁽¹¹⁹⁾, na portáli Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) o stiahnutí výrobkov ⁽¹²⁰⁾ alebo v akýchkoľvek iných zoznamoch vnútroštátnych stiahnutí z trhu,
 - prekontrolovať informácie, ktoré poskytol online predajca, na základe informácií, ktoré sa nachádzajú na webovom sídle výrobcu ⁽¹²¹⁾,
 - kontaktovať predávajúceho alebo webovú stránku s cieľom pokúsiť sa zistiť, či výrobok spĺňa príslušné požiadavky EÚ;
- spotrebiteľia by mali byť informovaní o možných nástrojoch, ktoré môžu byť použité na predkladanie sťažností a oznamovanie bezpečnostných problémov alebo iných problémov týkajúcich sa nevyhovujúcich výrobkov zakúpených online príslušným orgánom. Mali by byť informovaní aj o svojich právach spotrebiteľa v prípade stiahnutia výrobku z trhu.

Ďalšie podrobné informácie týkajúce sa jednotlivých odvetví by sa mohli poskytnúť pre tie kategórie výrobkov, v prípade ktorých hrozí výskyt závažnejších rizík, nehôd a úrazov ⁽¹²²⁾.

1.2. Ako by mali členské štáty informovať spotrebiteľov o posudzovaní aspektov bezpečnosti výrobkov pri nákupe online?

V tomto oddiele sú opísané konkrétne nástroje na informovanie spotrebiteľov a najlepšie postupy, ktoré už niektoré členské štáty používajú na to, aby spotrebiteľom poskytovali informácie týkajúce sa bezpečnosti výrobkov online.

1.2.1. Webové sídla orgánov

Na webových sídlach orgánov by sa mohli poskytovať stručné a aktuálne informácie o zákonoch týkajúcich sa bezpečnosti výrobkov a právach spotrebiteľov, právach a povinnostiach hospodárskych subjektov. Tieto webové sídla by mohli poskytnúť jasný priestor, v ktorom by spotrebiteľia mohli predkladať sťažnosti týkajúce sa bezpečnosti a/alebo nesúladu výrobkov predávaných online s právnymi predpismi.

⁽¹¹⁸⁾ V tejto súvislosti pozri tiež usmernenie Komisie 2005/29/ES o vykonávaní/uplatňovaní smernice o nekalých obchodných praktikách z 25. mája 2016, SWD(2016) 163 final, k dispozícii na stránke http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/ucp_guidance_sk.pdf, najmä stranu 75 o bezpečnostných upozorneniach týkajúcich sa daného výrobku. Pozri napríklad aj článok 11 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18. júna 2009 o bezpečnosti hračiek (Ú. v. EÚ L 170, 30.6.2009, s. 1).

⁽¹¹⁹⁾ http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.search

⁽¹²⁰⁾ <http://globalrecalls.oecd.org/>

⁽¹²¹⁾ Online predajcovia a výrobcovia nie sú vždy ten istý subjekt. Online predajcovia môžu nakupovať tovar od výrobcu a predávať ho na cieleom webovom sídle (alebo cez sprostredkovateľa/poskytovateľa hostingových služieb). Je však tiež možné, že výrobca vyrába a predáva svoj vlastný výrobok vo svojom vlastnom, na to určenom internetovom obchode.

⁽¹²²⁾ Pozri napríklad: <http://www.electricalsafetyfirst.org.uk/mediafile/100129855/Buying-Electrical-Goods-Online-A5-Leaflet-2014.pdf>

1.2.2. Využívanie médií a informačných kampaní

Orgány by mohli využívať médiá a internet na sprostredkovanie kľúčových posolstiev spotrebiteľom. Medzi médiá používané na šírenie správ širokému cieľovému publiku by mohli patriť etablované televízne programy, špecializované webové sídla, tlač vrátane spotrebiteľských časopisov.

Keďže problémy súvisiace s bezpečnosťou výrobkov sa dostávajú na titulky novín, na orgány sa veľmi často obracajú médiá, aby od nich získali komentáre a rozhovory. Orgánom by to mohlo poskytnúť príležitosť na to, aby spotrebiteľov upozornili na kľúčové otázky pri nakupovaní výrobkov online⁽¹²³⁾.

Orgány sa tiež vyzývajú, aby vytvorili informačné kampane, a to aj v sociálnych médiách, ktoré by boli zamerané na bezpečnosť a súlad výrobkov predávaných online s právnymi predpismi. Orgány by mohli zahrnúť aj informácie o aspektoch, ktoré je potrebné zohľadniť v záujme bezpečného nakupovania online.

1.2.3. Systémy nakladania so sťažnosťami spotrebiteľov

Systémy nakladania so sťažnosťami spotrebiteľov sú dôležité pre orgány dohľadu nad trhom, pretože poukazujú na nebezpečné a nevyhovujúce výrobky, ako aj na obavy a potreby spotrebiteľov⁽¹²⁴⁾. Sťažnosti sú dobrým zdrojom informácií pre plánovanie činností dohľadu a informovania spotrebiteľov. Vnútroštátne orgány by mohli spotrebiteľom poskytnúť zrozumiteľné informácie o tom, a) kedy podať sťažnosť, b) ako podať sťažnosť a c) ktorý orgán je zodpovedný za vybavenie sťažnosti.

Členské štáty by mohli zabezpečiť, aby boli systémy nakladania so sťažnosťami spotrebiteľov k dispozícii online pre nebezpečné a nevyhovujúce výrobky predávané online, so zreteľom na odporúčanie Komisie o používaní harmonizovanej metodiky klasifikácie a ohlasovania sťažností a otázok spotrebiteľov EÚ⁽¹²⁵⁾.

2. Zvyšovanie informovanosti podnikov

Aj keď za dodržiavanie predpisov EÚ je zodpovedný hospodársky subjekt, zvyšovanie informovanosti podnikov o požiadavkách, ktoré musia splniť, pomáha zaistiť, aby sa k spotrebiteľom dostali bezpečné a vyhovujúce výrobky. Dostupnosť informácií o platných pravidlách vo všeobecnosti prispieva k prítomnosti bezpečnejších výrobkov na trhu, keďže ovplyvňuje a posilňuje dodržiavanie právnych predpisov zo strany hospodárskeho subjektu. Profil súladu s právnymi predpismi poskytuje hospodárskym subjektom množstvo výhod, prispieva k efektívnemu využívaniu ich zdrojov, úspore nákladov súvisiacich s nápravnými opatreniami a zabraňuje strate dobrého mena.

Zvyšovanie informovanosti podnikov sa spravidla začína poskytnutím jednoduchého prístupu k základným informáciám o platných požiadavkách a spôsobe ich dodržiavania. V záujme efektívnosti môžu byť poskytované informácie o konkrétnych odvetviach alebo výrobkoch. V tejto súvislosti možno online prostrediu prispôsobiť klasické informačné kampane, semináre týkajúce sa bezpečnosti a dodržiavania súladu s právnymi predpismi atď.⁽¹²⁶⁾

Ďalší spôsob, ako osloviť podniky, je prostredníctvom osobitných usmernení určených týmto podnikom. V takýchto usmerneniach by sa mohli zdôrazniť všetky užitočné informácie o tom, ako predávať bezpečný a vyhovujúci tovar online v konkrétnej oblasti, ktoré požiadavky je potrebné splniť a aký druh zodpovednosti nesie online prevádzkovateľ. Môže sa poukázať aj na pokuty a sankcie, ktorým môžu online prevádzkovatelia čeliť v prípade, že porušia platné právne predpisy⁽¹²⁷⁾.

⁽¹²³⁾ Prax členských štátov v oblasti využívania médií na informovanie spotrebiteľov, opísaná v prípadovej štúdií č. 12 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávaných online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽¹²⁴⁾ Prax členských štátov: Prípad 9 Štúdie osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽¹²⁵⁾ C(2010)3021 http://ec.europa.eu/consumers/archive/strategy/docs/consumer-complaint-recommendation_sk.pdf

⁽¹²⁶⁾ Prax členských štátov: Prípad 16 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽¹²⁷⁾ Prax: Prípad 17 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

Keďže spotrebné výrobky dostupné na trhu EÚ pochádzajú aj z krajín mimo EÚ, je dôležité osloviť podniky pôsobiace zo zahraničia, napr. obchody so sídlom mimo EÚ. Jedným z opatrení by mohlo byť zabezpečiť, aby informácie vytvorené pre podniky EÚ boli dostupné a zviditeľnené pre podniky, ktoré majú sídlo mimo EÚ, napr. na obchodných veľtrhoch a príslušných obchodných komorách, v centrách na podporu obchodu, informačných centrách a v miestnych orgánoch, ktoré môžu informovať hospodárske subjekty v tretích krajinách.

Spolupráca s online platformami môže byť užitočná pri distribúcii/poskytovaní príslušných informácií podnikom, ktoré ponúkajú spotrebné výrobky na svojej platforme spotrebiteľom v EÚ.

Okrem toho by sa na úrovni EÚ v kľúčových partnerských krajinách v spolupráci s miestnymi orgánmi mohli v ideálnom prípade uskutočniť koordinované alebo organizované semináre s cieľom lepšie zabezpečiť, aby sa tieto informácie dostali k tým správnym spoločnostiam. Ako užitočná by sa mohla preukázať a osobitná odborná príprava pre dovozcov.

Začatie konania
(Vec M.8222 – Knorr-Bremse/Haldex)
(Text s významom pre EHP)
(2017/C 250/02)

Dňa 24. júla 2017 Komisia rozhodla o začatí konania vo vyššie uvedenej veci po tom ako zistila, že oznámená koncentrácia vyvoláva vážne obavy o jej zlučiteľnosti so spoločným trhom. Začatie konania otvára druhú fázu preskúmania oznámenej koncentrácie a je bez toho, aby bolo dotknuté konečné rozhodnutie v tejto ve. Rozhodnutie je založené na čl. 6 (1) (c) Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ⁽¹⁾.

Komisia vyzýva zainteresované tretie strany, aby oznámili Komisii svoje pripomienky k oznámenej koncentrácii.

Pripomienky je potrebné doručiť Komisii do 15 dní odo dňa zverejnenia tohto oznámenia, v opačnom prípade tieto pripomienky nemusia byť v predmetnom konaní plne zohľadnené. Pripomienky je potrebné doručiť faxom (+32 22964301), e-mailom na adresu COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu alebo poštou s uvedením čísla konania M.8222 - KNORR-BREMSE / HALDEX, na nasledujúcu adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1 („nariadenie o fúziách“).

Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii
(Vec M.8258 – Advent International/Morpho)
(Text s významom pre EHP)
(2017/C 250/03)

Dňa 19. apríla 2017 sa Komisia rozhodla nevznieť námietku voči uvedenej oznámenej koncentrácii a vyhlásiť ju za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Toto rozhodnutie je založené na článku 6 ods. 1 písm. b) v spojení s článkom 6 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ⁽¹⁾. Úplné znenie rozhodnutia je dostupné iba v anglickom jazyku a bude zverejnené po odstránení akýchkoľvek obchodných tajomstiev. Bude dostupné:

- v časti webovej stránky Komisie o hospodárskej súťaži venovanej fúziám (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Táto webová stránka poskytuje rôzne možnosti na vyhľadávanie individuálnych rozhodnutí o fúziách podľa názvu spoločnosti, čísla prípadu, dátumu a sektorových indexov,
- v elektronickej podobe na webovej stránke EUR-Lexu (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk>) pod číslom dokumentu 32017M8258. EUR-Lex predstavuje online prístup k európskemu právu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii**(Vec M.8498 – Toray/Mitsui/Soda)****(Text s významom pre EHP)**

(2017/C 250/04)

Dňa 24. júla 2017 sa Komisia rozhodla nevznieť námietku voči uvedenej oznámenej koncentrácii a vyhlásiť ju za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Toto rozhodnutie je založené na článku 6 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾. Úplné znenie rozhodnutia je dostupné iba v anglickom jazyku a bude zverejnené po odstránení akýchkoľvek obchodných tajomstiev. Bude dostupné:

- v časti webovej stránky Komisie o hospodárskej súťaži venovanej fúziám (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Táto webová stránka poskytuje rôzne možnosti na vyhľadávanie individuálnych rozhodnutí o fúziách podľa názvu spoločnosti, čísla prípadu, dátumu a sektorových indexov,
- v elektronickej podobe na webovej stránke EUR-Lexu (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk>) pod číslom dokumentu 32017M8498. EUR-Lex predstavuje online prístup k európskemu právu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

Výmenný kurz eura ⁽¹⁾

31. júla 2017

(2017/C 250/05)

1 euro =

Mena	Výmenný kurz	Mena	Výmenný kurz		
USD	Americký dolár	1,1727	CAD	Kanadský dolár	1,4625
JPY	Japonský jen	129,70	HKD	Hongkongský dolár	9,1598
DKK	Dánska koruna	7,4364	NZD	Novozélandský dolár	1,5672
GBP	Britská libra	0,89420	SGD	Singapurský dolár	1,5918
SEK	Švédská koruna	9,5423	KRW	Juhokórejský won	1 315,97
CHF	Švajčiarsky frank	1,1359	ZAR	Juhoafrický rand	15,3716
ISK	Islandská koruna		CNY	Čínsky juan	7,8896
NOK	Nórska koruna	9,3050	HRK	Chorvátska kuna	7,4110
BGN	Bulharský lev	1,9558	IDR	Indonézska rupia	15 625,05
CZK	Česká koruna	26,079	MYR	Malajzijský ringgit	5,0209
HUF	Maďarský forint	304,62	PHP	Filipínske peso	59,197
PLN	Poľský zlotý	4,2493	RUB	Ruský rubel	70,4643
RON	Rumunský lei	4,5590	THB	Thajský baht	39,051
TRY	Turecká líra	4,1314	BRL	Brazílsky real	3,6764
AUD	Austrálsky dolár	1,4713	MXN	Mexické peso	20,8620
			INR	Indická rupia	75,2708

⁽¹⁾ Zdroj: referenčný výmenný kurz publikovaný ECB.

V

(Oznamy)

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

EURÓPSKA KOMISIA

Predbežné oznámenie o koncentracii**(Vec M.8566 – Moog Singapore/SIAEC/JV)****Vec, ktorá môže byť posúdená v rámci zjednodušeného postupu****(Text s významom pre EHP)**

(2017/C 250/06)

1. Komisii bolo 24. júla 2017 podľa článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾ doručené oznámenie o zamýšľanej koncentrácii, ktorou podnik Singapore Airlines Engineering Company Limited („SIAEC“, Singapur), dcérska spoločnosť podniku Singapore Airlines Limited („SIA“, Singapur), a podnik Moog Singapore Pte Ltd („MSPL“, Singapur), v konečnom dôsledku pod kontrolou podniku Moog Inc. („Moog“, Spojené štáty americké), získavajú v zmysle článku 3 ods. 4 nariadenia o fúziách spoločnú kontrolu nad novozaloženým spoločným podnikom („JV“) prostredníctvom kúpy akcií v novozaloženej spoločnosti tvoriacej spoločný podnik.

2. Predmet činnosti dotknutých podnikov:

- SIA: osobná a nákladná doprava, inžinierske služby týkajúce sa leteckej dopravy a služby poskytované na termináloch letísk,
- SIAEC: poskytovanie služieb údržby, opráv a generálnych opráv v leteckom a kozmickom odvetví,
- Moog: navrhovanie, výroba a predaj výrobkov a systémov na presné riadenie pohybu pre letecké a kozmické odvetvie a odvetvie obrany, priemyslu, energetiky, námornej dopravy a zdravotníctva,
- MSPL: poskytovanie služieb údržby, opráv a generálnych opráv,
- JV: poskytovanie služieb údržby, opráv a generálnych opráv výrobkov podniku Moog.

3. Na základe predbežného posúdenia a bez toho, aby bolo dotknuté konečné rozhodnutie v tejto veci, sa Komisia domnieva, že oznámená transakcia by mohla patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia o fúziách. V súlade s oznámením Komisie o zjednodušenom postupe pri riešení niektorých koncentracii podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽²⁾ je potrebné uviesť, že túto vec je možné posudzovať v súlade s postupom stanoveným v oznámení.

4. Komisia vyzýva zainteresované tretie strany, aby jej predložili prípadné pripomienky k zamýšľanej koncentrácii.

Pripomienky musia byť Komisii doručené najneskôr do 10 dní od dátumu uverejnenia tohto oznámenia. Pripomienky je možné zaslať faxom (+32 22964301), e-mailom na adresu COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu alebo poštou s uvedením referenčného čísla M.8566 — Moog Singapore/SIAEC/JV na túto adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1 („nariadenie o fúziách“).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 366, 14.12.2013, s. 5.

INÉ AKTY

EURÓPSKA KOMISIA

Uverejnenie žiadosti o zmenu podľa článku 50 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny

(2017/C 250/07)

Týmto uverejnením sa poskytuje právo vzniesť námietku proti žiadosti podľa článku 51 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 ⁽¹⁾.

ŽIADOSŤ O SCHVÁLENIE PODSTATNÝCH ZMIEN ŠPECIFIKÁCIE VÝROBKU S CHRÁNENÝM OZNAČENÍM PÔVODU ALEBO CHRÁNENÝM ZEMEPISNÝM OZNAČENÍM

Žiadosť o schválenie zmien v súlade článkom 53 ods. 2 prvým pododsekom nariadenia (EÚ) č. 1151/2012

„TERNASCO DE ARAGÓN“

EÚ č.: PGI-ES-02149 – 29.6.2016

CHOP () CHZO (X)

1. Skupina žiadateľov a oprávnený záujem

Názov: Regulačná rada pre chránené zemepisné označenie „Ternasco de Aragón“

Adresa: Mercazaragoza, Edificio Centrorigen

Ctra. Cogullada s/n

50014 Zaragoza

ESPAÑA

Tel. +34 976470813

E-mail: info@ternascodearagon.es

Skupina žiadateľov zastupuje kolektívne záujmy výrobcov mäsa „Ternasco de Aragón“ a je legitímnou zainteresovanou stranou v žiadosti o zmenu špecifikácie chráneného zemepisného označenia „Ternasco de Aragón“ a je takisto zodpovedná za jeho ochranu.

2. Členský štát alebo tretia krajina

Španielsko

3. Položky v špecifikácii, ktorých sa zmena týka

- Názov výrobku
- Opis výrobku
- Zemepisná oblasť
- Dôkaz o pôvode
- Spôsob výroby
- Súvislosť
- Označovanie
- Iné [uved'te]

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1.

4. Typ zmeny (zmien)

- Zmena špecifikácie výrobku s registrovaným CHOP alebo CHZO, ktorú nemožno považovať za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012.
- Zmena špecifikácie výrobku s registrovaným CHOP alebo CHZO, ktorú nemožno považovať za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 a v prípade ktorej nebol uverejnený jednotný dokument (alebo rovnocenný dokument).

5. Zmena (zmeny)

5.1. Opis výrobku

Požiadavky (odsek B, bod 2):

Súčasnú znenie špecifikácie:

„2. Mäso ‚Ternasco de Aragón‘ musí spĺňať tieto požiadavky:

- Jahňatá bez ohľadu na pohlavie (nekastrované samce a samice)
- Vek v čase zabitia od 70 do 90 dní.
- Jahňatá sa musia v maštaliach kŕmiť materským mliekom, ktoré sa dopĺňa, ak je to žiaduce, bielou slamou a koncentrovaným krmivom povoleným súčasnými právnymi predpismi. Minimálna lehota odstavenia je 50 dní.
- Počas odstavenia sa jahňatá musia kŕmiť bielou slamou a voľne dostupnými koncentrovanými krmivami.
- Používanie látok, ktoré môže narušiť normálne tempo rastu a vývoja zvierat, bude naďalej zakázané.“

Znenie špecifikácie by malo byť takéto:

„2. ‚Ternasco de Aragón‘ musí spĺňať tieto požiadavky:

- Jahňatá bez ohľadu na pohlavie (nekastrované samce a samice).
- Jahňatá sa musia v maštaliach kŕmiť materským mliekom, ktoré sa dopĺňa, ak je to žiaduce, bielou slamou a koncentrovaným krmivom povoleným súčasnými právnymi predpismi. Minimálna lehota odstavenia je 40 dní.
- Počas odstavenia sa jahňatá musia kŕmiť bielou slamou a voľne dostupnými koncentrovanými krmivami.
- Používanie látok, ktoré môžu narušiť normálne tempo rastu a vývoja zvierat, bude naďalej zakázané.“

Dôvody na zmeny uvedené v opise výrobku:

- Vek pri zabíjaní

Navrhuje sa, aby sa vypustilo obmedzenie veku pri zabíjaní, keďže individuálne kontroly jatočných tiel zaručujú súlad s parametrami kvality, ktoré sú stanovené v špecifikácii.

Na kvalitu jatočného tela, mäsa a tuku má vplyv veľké množstvo faktorov, aj keď vzhľadom na nízky vek týchto zvierat a tradičný systém výroby sa ich počet znižuje (Sañudo et al., 2013).

Kritériá, ktoré sa používajú na určenie kvality jatočného tela, sú predovšetkým pretučnosť, hmotnosť, farba a mäsitosť. Toto sú parametre, ktoré sa používajú na kvalifikáciu jatočného tela „Ternasco de Aragón“.

Existuje viacero výhod používania týchto kritérií na kvalifikáciu jatočných tiel, ako napríklad oveľa jednoduchší výber, ktorý umožňuje homogénnosť zaručeného výrobku.

Z výsledkov štúdie, ktorú vypracovala Fakulta veterinárnej medicíny na Univerzite v Zaragoze v roku 2014, vyplýva, že „ak je hmotnosť jatočného tela medzi 8,0 a 12,5 kg, kvalita mäsa v rámci parametrov stanovených v špecifikácii nezávisí od veku zvierata“.

Z výsledkov štúdie vyplýva, že neexistujú nijaké významné rozdiely, pokiaľ ide o štavnosť, svetlosť (L*) alebo tvrdosť mäsa, medzi skupinou zvierat porazených vo veku 70 dní a ďalšou skupinou porazenou vo veku 100 dní.

Okrem tejto štúdie technici z kontrolného orgánu pozorovali celkový počet jatočných tiel, ktoré sa použili v rámci štúdie, pričom v každej skupine kontrolovali, či vzorky jatočných tiel s hmotnosťou viac než 8 kg po vychladnutí splňali požiadavky na mäsitosť a pretučnosť, ktoré sa uvádzajú v špecifikácii. Napokon kontrolovali, či všetky jatočné telá a mäso spĺňajú požiadavky na kvalitu, aby sa na ne mohlo vzťahovať chránené zemepisné označenie.

V rámci systému výroby, ktorý sa používa pre chránené zemepisné označenie, sa získavajú jatočné telá s hmotnosťou od 8 do 12,5 kg s vynikajúcou mäsitosťou, svetloružovou farbou mäsa a optimálnou úrovňou infiltrácie a pretučnosti. Hmotnosť jatočného tela je veľmi dôležitý parameter, ktorý spolu s mladým vekom týchto zvierat súvisí s pretučnosťou, farbou a mäsitosťou a ktorý má priamy vplyv na kvalitu jatočného tela. V odseku F) Súvislosť s okolitou oblasťou, položke 3 „Výrobné systémy“ sa uvádza tento doslovný opis „... Najdôležitejšie na týchto plemenách je však ich skorá vyspelosť, pričom ide o faktor, ktorý má vplyv najmä na kvalitu mäsa ternasco, keďže tukové tkanivo sa vyvíja skôr... táto overená skutočnosť týkajúca sa skorej vyspelosti je skutočný rozhodujúci faktor vzhľadom na ostatné plemená.“

Okrem uvedených informácií by sme mali poznamenať, že proces certifikácie jatočných tiel s cieľom získať označenie CHZO zahŕňa ich individuálnu kontrolu. Ak je hmotnosť jatočného tela mimo rozsahu stanoveného v špecifikácii, automaticky sa odmieta. Pokiaľ ide o jatočné telá s hmotnosťou od 8 do 12,5 kg, skontroluje sa ich všeobecný vzhľad, a ak je vyhovujúci, posúdi sa pretučnosť. Skorá vyspelosť zvierat príslušných plemien znamená, že podľa nadmernej pretučnosti sa určuje vek a hmotnosť pri porážke, najmä v prípade samíc. V prípade samcov je hmotnosť dôležitejšia než pretučnosť.

Hmotnosť zvierat, ktoré nie sú dostatočne vyvinuté, môže byť v stanovenom rozsahu hmotnosti, ale mimo vekového rozsahu, hoci takáto situácia by bola očividná podľa vzhľadu jatočného tela. Tieto zvieratá vo všeobecnosti nespĺňajú požiadavky certifikácie z dôvodu iných faktorov: nedostatok tuku, slabá mäsitosť, farba mäsa (príliš červená alebo žltkastá), štruktúra mäsa (počas dozrievania sa nedosiahla primeraná hodnota pH), nadmerná veľkosť semenníkov v prípade samcov alebo hrúbka brušnej dutiny v páse v prípade samíc.

V záujme kontroly toho, do akej miery kontrola kvality jatočného tela zaručuje charakteristické vlastnosti výrobku, kontrolný tím CHZO a technický tím certifikačného orgánu vykonali analýzu pomocou údajov z roku 2015.

Použili sa pritom komplexné údaje o individuálnej vysledovateľnosti (od pôvodu až po klasifikáciu) pre 4 937 jahniat zabitých v spoločnosti Mercazaragoza, ktoré pochádzali z 386 poľnohospodárskych podnikov (45,89 % z celkového počtu chovov, na ktoré sa vzťahuje CHZO).

Z týchto 386 poľnohospodárskych podnikov sa vybralo 33 a vyžiadali sa kontroly pri narodení. Vykonali sa krížové kontroly dátumov narodenia s údajmi o klasifikácii a hmotnosti.

Analyzovali sa komplexné údaje o jatočných telách 897 jahniat s týmito výsledkami: 893 jatočných tiel (99,55 %) sa nachádzalo v rozpätí, pokiaľ ide o vek zvieratá v čase porážky a hmotnosť jatočného tela; dve jatočné telá (0,22 %) mali primeranú hmotnosť a vlastnosti, ale zvieratá boli zabitú vo veku viac ako 100 dní; a zvyšné dve jatočné telá (0,22 %) mali viac ako 12,5 kg, pričom zvieratá boli takisto zabitú vo veku viac ako 100 dní.

Môžeme preto dospieť k záveru, že jahňatá, ktorých jatočné telá sa nachádzajú v rozpätí hmotnosti stanovenom v špecifikácii, spĺňajú všetky parametre kvality týkajúce sa CHZO, bez ohľadu na vek pri porážke.

Táto zmena si nevyžaduje úpravu systému výroby, ktorý sa zameriava na skorý vývin pretučnosti, ani neovplyvňuje spôsob výroby (zabitie, zavesenie a zachovanie). Z tohto dôvodu neovplyvňuje výrobu jatočného tela, ktoré spĺňa požiadavky stanovené v opise odkazu: „... ideálne zloženie tkaniva, bez nadmernej vrstvy kostného tkaniva a s primerane vyvinutou podkožnou a medzisvalovou tukovou vrstvou vrátane vnútro svalového tuku“. Kontrola hmotnosti jatočného tela, spolu s mäsitosťou, farbou a stavom pretučnosti, môžu zaručiť kvalitu jatočných tiel s CHZO „Ternasco de Aragón“, a preto môžeme nahradiť kontroly založené na odbere vzoriek zamerané na vek pri zabíjaní podľa individuálnej klasifikácie jatočných tiel na základe hmotnosti a iných vlastností.

— Obdobie dojenia

Navrhuje sa zníženie minimálneho veku odstavenia na 40 dní vzhľadom na to, že sme nespozorovali nijaké významné rozdiely, pokiaľ ide o parametre kvality mäsa stanovené v špecifikácii, medzi zvieratami, ktoré boli odstavené vo veku 40 alebo 70 dní, a obidva typy zvierat spĺňajú kvalitatívne charakteristiky stanovené v špecifikácii.

V rámci systému zvyčajného chovu domácich plemien v Aragónsku sú jahňatá v priamom kontakte so svojou matkou až do začiatku ďalšieho reprodukčného cyklu oviec. Jahňatá v chovoch sa budú naďalej kŕmiť materským mliekom, ktoré sa používa výlučne na kŕmenie mláďat, a táto strava sa bude cez deň dopĺňať vysokokvalitným krmivom. Jahňatá sa zvyčajne zoskupujú podľa odstavenia, pričom v každej skupine sa vek zvierat odlišuje o niekoľko dní, čo uľahčuje chov zvierat a riadenie poľnohospodárskeho podniku vo všeobecnosti, a navyše zabezpečuje primeranú kontrolu tohto parametra. Pre získaný výrobok, na ktorý sa vzťahuje CHZO, bude aj naďalej charakteristická výlučná konzumácia materského mlieka až do odstavenia.

Fakulta veterinárnej medicíny na Univerzite v Zaragoze nedávno vypracovala štúdiu v podobnom duchu o tom, ako obdobie dojenia ovplyvňuje vlastnosti, ktoré sa vyžadujú v špecifikácii pre CHZO, v súvislosti s farbou, šťavnatosťou a štruktúrou mäsa. Všetky jatočné telá v tejto štúdii monitorovali technici z kontrolného orgánu, ktorí na mieste kontrolovali, že okrem parametrov, ktoré boli predmetom štúdie, studené jatočné telá s hmotnosťou nad 8 kg takisto spĺňali požiadavky stanovené v špecifikácii pre CHZO v zmysle tvaru a stupňa pretučnenosti, vnútornej aj vonkajšej.

V štúdiu sa uviedlo, že: „hladiny pH ($P = 0,206$) pri hodnotách $5,70 \pm 0,11$ v prípade zvierat, ktoré neboli odstavené, a pri hodnotách $5,75 \pm 0,14$ v prípade odstavených zvierat, sa nemenili, pričom ide o normálne hodnoty, ktoré neovplyvňujú farbu, šťavnatosť alebo štruktúru – aspekty, ktoré by sa zmenili pod vplyvom abnormálne vysokých hodnôt pH.“

Výsledky štúdie potvrdili tento záver: „V prípade jahniat odstavených vo veku 40 dní (pred súčasným obmedzením uvedeným v špecifikácii) a tými, ktoré neboli odstavené, neexistujú nijaké rozdiely z hľadiska šťavnatosti mäsa, jeho svetlosti (L^*), jeho červenej farby (a^*) alebo jeho tvrdosti.“

5.2. Opis výrobku

Plemená (odsek B, bod 1):

Súčasný znenie špecifikácie:

„1. Jahňa použité pri výrobe mäsa ‚Ternasco de Aragón‘ pochádzajú z týchto plemien:

- ‚Rasa Aragonesa‘
- ‚Ojinegra de Teruel‘
- ‚Roya Bilbilitana‘“

Takéto by malo byť znenie špecifikácie:

„1. Jahňa použité pri výrobe mäsa ‚Ternasco de Aragón‘ pochádzajú z týchto plemien:

- ‚Rasa Aragonesa‘,
- ‚Ojinegra de Teruel‘,
- ‚Roya Bilbilitana‘,
- ‚Maellana‘,
- ‚Ansotana‘.“

Dôvody na vykonanie uvedených zmien:

V špecifikácii sú v súčasnosti povolené tri rôzne plemená: „Rasa Aragonesa“, „Roya Bilbilitana“ a „Ojinegra de Teruel“. Podala sa žiadosť o zahrnutie plemien „Ansotana“ a „Maellana“, keďže ich oficiálne uznanie ako nezávislých plemien bolo evidované v úradnom katalógu plemien poľnohospodárskych zvierat na základe kráľovského výnosu č. 1682/1997 po vytvorení špecifikácie pre mäso „Ternasco de Aragón“, ktoré bolo uznané v autonómnom spoločenstve ako špecifické označenie 10. júla 1989, na vnútroštátnej úrovni v októbri 1992 a na európskej úrovni 21. júna 1996.

Dve plemená, ktoré majú veľmi nízke populácie – približne 10 000 samíc určených na rozmnožovanie (oviec). Rôzne poľnohospodárske zvieratá, ktoré sú dokonale prispôbené prirodzenému prostrediu a spĺňajú parametre kvality pre jatočné telá, boli zahrnuté do CHZO pred zverejnením kráľovského výnosu č. 1682/1997, keďže sa predtým považovali za ekotypy plemena „Rasa Aragonesa“. V dôsledku zverejnenia kráľovského výnosu sa označení chovatelia poľnohospodárskych zvierat odstránili. Výrobný systém je rovnaký ako pri plemenách zahrnutých v špecifikácii. Teraz sa zaujímajú o začlenenie do CHZO.

Z tohto dôvodu sa podala žiadosť o zmenu špecifikácie v platných nariadeniach s cieľom opäť začleniť chovateľov plemien „Ansotana“ a „Maellana“, ktoré sa tradične považujú za ekotypy plemena „Rasa Aragonesa“.

5.3. *Dôkaz, že výrobok pochádza zo zemepisnej oblasti* [písmeno d) bod 2]:

Súčasný znenie špecifikácie:

„2. Kontroly a osvedčenie:

Existujú základné požiadavky, podľa ktorých sa zaručuje pôvod výrobku:

- a) Mäso musí pochádzať výlučne z plemien ‚Rasa Aragonesa‘, ‚Ojinegra de Teruel‘ a ‚Roya Bilbilitana‘ poľnohospodárskych zvierat evidovaných v registroch, ktoré sa nachádzajú v oblasti výroby.“

Takéto by malo byť znenie špecifikácie:

„2. Kontroly a osvedčenie:

Existujú základné požiadavky, podľa ktorých sa zaručuje pôvod výrobku:

- a) Mäso musí pochádzať výlučne z plemien ‚Rasa Aragonesa‘, ‚Ojinegra de Teruel‘, ‚Roya Bilbilitana‘, ‚Ansotana‘ a ‚Maellana‘ poľnohospodárskych zvierat evidovaných v registroch, ktoré sa nachádzajú v oblasti výroby.“

Dôvody na vykonanie uvedených zmien:

Rovnaké ako tie, ktoré sa uvádzajú v bode 5.2.

5.4. *Súvislosť s okolitou oblasťou* [písmeno F bod 3. Systémy výroby a spracovania, a) Výroba]

Súčasný znenie špecifikácie:

„a) Výroba

Poľnohospodárske a klimatické podmienky prispeli k rozvoju dôležitého podsektora s ovcami, keďže ide o jediný druh schopný prispôbiť sa riedkemu a sezónnemu rastu trávy.

Na tento druh jahňata sa vzťahuje mnoho osobitných požiadaviek z hľadiska hmotnosti a veku pri porážke, ktorými sa jasne odlišuje od iných typov jahniat, ktoré sa bežne porážajú v Španielsku.

Dole sú uvedené tri druhy plemien zahrnuté v tejto špecifikácii:

- Ovcie plemeno ‚Rasa Aragonesa‘ sa vyskytuje najmä v troch aragónskych provinciách a jeho dôležitým biotopom sú nížiny, roviny a horské svahy. Odlišujúcimi znakmi tohto plemena sú ich proporcionálne trupy, hrubý krk bez záhybov kože, často s bradavkovitým výrastkom, a dlhými, silnými končatinami s malými a tvrdými kopytami.

Vlna je takisto biela a pokrýva celé telo okrem hlavy, spodnej časti štyroch končatín a niekedy brucha. Vlákna vlny majú dĺžku 5 – 10 cm a označuje sa ako stredne jemná. Pri narodení váži 3,5 kg a do 30 dní od narodenia (odstavenie) priberie denne 200 gramov, čo znamená 9,5 kg za každý mesiac života. Medzi 30 a 90 dňami sa denný prírastok hmotnosti pohybuje od 230 gramov pri samiciach do 250 gramov pri samcoch, takže vo veku troch mesiacov dosahuje hmotnosť 23 až 25 kg a pri porážke predstavuje výnos takmer 48 %, pričom jatočné telo ‚Ternasco de Aragón‘ váži 10 – 12 kg.

- Iné plemená, ktoré sa považujú za vhodné na označenie ‚Ternasco de Aragón‘, sú ‚Ojinegra de Teruel‘ a ‚Roya Bilbilitana‘. Tieto dve plemená sú výnimočné tým, že sú určené výlučne na výrobu mäsa, ale najvýznamnejšou vlastnosťou týchto plemien je ich skorá vyspelosť, čo je faktor, ktorý má vplyv najmä na kvalitu mäsa, keďže dochádza k skoršiemu vývoju tukových tkanív. Ak má preto jatočné telo 10 – 12 kg a vek 80 – 100 dní, je ideálne na zaradenie do typu ternasco, v prípade mláďat aj mladých jahniat s vhodným zložením tkaniva, bez nadmernej vrstvy kostného tkaniva a s primeraným vývojom podkožnej a medzisvalovej tukovej vrstvy vrátane vnútro svalového tuku, čo umožňuje dosiahnuť ‚buket‘ vysokej kategórie.
- Plemeno ‚Rasa Aragonesa‘ má mäso ternasco, ktoré je dokonalé z hľadiska zloženia tkaniva jatočného tela a má v priemere až 25 % tuku v prípade samcov a samíc na jatočnom tele s hmotnosťou 10,74 kg. Táto skorá vyspelosť ovplyvňuje aj ďalší typický aragónsky genotyp, konkrétne skupinu ‚Roya Bilbilitana‘, ktorá má takisto mäso typu ternasco a vykazuje rovnakú skorú vyspelosť s 26,6 % tuku pri obidvoch pohľadoch na jatočnom tele s hmotnosťou 10,6 kg. V prípade plemena ‚Ojinegra de Teruel‘ majú jatočné telá podobné percentuálne podiely tukových zásob ako uvedené plemená.

Táto overená skutočnosť týkajúca sa skoršej vyspelosti je skutočným rozhodujúcim faktorom, pokiaľ ide o odlišenie od ostatných plemien. Kvalita mäsa ‚Ternasco de Aragón‘ na základe uvedeného genotypu je preto odlišná od kvality mäsa pri ostatných plemenách (je vyššia).

Čo sa týka krmiva, ovce sa pasú na strniskách, ako aj na prirodzených pasienkoch v Aragónsku, kde rastú veľké množstvá druhov aromatických rastlín (rozmarín, tymian atď.)

Jahňatá zostanú v ohradách maštale, kde dostávajú v noci materské mlieko a cez deň konzumujú vysokokvalitné koncentrované krmivo.

Konzumácia koncentrovaného krmiva, ak je to žiaduce, spolu s materským mliekom, prispievajú k štruktúre jatočného tela ternasco (zloženie tkaniva, jeho distribúcia, farba, konzistencia tuku, jemnosť, farba a ‚buket‘ mäsa) pri uvedených hmotnostiach a veku (10 – 12 kg a 80 – 100 dní) v závislosti od aragónskych plemien uvedených vyššie.“

Takéto by malo byť znenie špecifikácie:

„a) Výroba

Poľnohospodárske a klimatické podmienky Aragónska prispeli k rozvoju dôležitého podsektora s ovcami, keďže ide o jediný druh schopný prispôsobiť sa riedkemu a sezónnemu rastu trávy.

Tento druh jahňaťa má mnoho osobitných vlastností, ktorými sa jasne odlišuje od iných druhov jahniat, ktoré sa bežne zabíjajú v Španielsku.

Nižšie sa uvádza päť druhov plemien zahrnutých v tejto špecifikácii:

- Ovcie plemeno ‚Rasa Aragonesa‘ sa vyskytuje najmä v troch aragónskych provinciách a jeho dôležitým biotopom sú nížiny, roviny a horské svahy. Odlišujúcimi znakmi tohto plemena sú ich proporcionálne trupy, tenký krk bez záhybov kože, často s bradavkovitým výrastkom, a dlhými, silnými končatinami s malými a tvrdými kopytami. Vlna je takisto biela a pokrýva celé telo okrem hlavy, spodnej časti štyroch končatín a niekedy brucha, pričom vlákna vlny sú dlhé 5 – 10 cm a označujú sa ako stredne jemné. Pri narodení váži 3,5 kg a do 30 dní od narodenia (odstavenie) priberie denne 200 gramov, čo znamená 9,5 kg za každý mesiac života. Medzi 30 a 90 dňami sa denný prírastok hmotnosti pohybuje od 230 gramov pri samiciach do 250 gramov pri samcoch, takže vo veku troch mesiacov dosahuje hmotnosť 23 – 25 kg a pri porážke predstavuje výnos takmer 48 %, pričom jatočné telo ‚Ternasco de Aragón‘ váži 10 – 12 kg.
- Iné plemená, ktoré sa považujú za vhodné na označenie ‚Ternasco de Aragón‘, sú ‚Ojinegra de Teruel‘, ‚Roya Bilbilitana‘, ‚Ansotana‘ a ‚Maellana‘. Prvé dve plemená sú výnimočné tým, že sú určené výlučne na výrobu mäsa, ale najvýznamnejšou vlastnosťou týchto plemien je ich skorá vyspelosť, čo je faktor, ktorý má vplyv najmä na kvalitu mäsa ‚Ternasco de Aragón‘, keďže dochádza k skoršiemu vývoju tukových tkanív. Ak má preto jatočné telo 10 – 12 kg a vek 80 – 100 dní, je ideálne na zaradenie do typu ternasco, v prípade mláďat aj mladých jahniat s ideálnym zložením tkaniva, bez nadmernej vrstvy kostného tkaniva a s primeraným vývojom podkožnej a medzisvalovej tukovej vrstvy vrátane vnútro svalového tuku, čo umožňuje dosiahnuť ‚buket‘ vysokej kategórie.

- Skupiny plemena ‚Maellana‘ spolu s jahňatami bielej farby s dlhými končatinami, vypuklým alebo mimoriadne vypuklým profilom, mezomorfné a s priemernou hmotnosťou. Dlhý krk. Majú mimoriadne krátku a veľmi jemnú vlnu. Ide o jednu z charakteristických vlastností, ktorá najlepšie vystihuje plemeno ‚Maellana‘. Hlavným cieľom, a vlastne jediným, je výroba mäsa. Hmotnosť týchto jahniat pri narodení sa pohybuje medzi 3,0 a 4,5 kg, a následne po uplynutí 30 dní sa zvýši na 9,30 – 10,30 kg, po uplynutí 90 dní na 24,0 – 26,0 kg.
- Plemeno ‚Ansotana‘ zahŕňa zvieratá s mierne vypuklým profilom, mezomorfným aj eumetrickým, ktoré sú súčasťou skupiny ‚Entrefinos del Pirineo‘. Majú polouzavretú a veľmi jemnú vlnu s osobitnými vlastnosťami vzhľadom na podnebie v tejto oblasti, kde sa nachádzajú, a odlišujú sa od aragónskeho plemena, s ktorým sa tradične spájajú. Prítomnosť rohov sa akceptuje pri obidvoch pohlaviach, častejšie pri samcoch, ktoré sú vo všeobecnosti dobre vyvinuté, a majú špirálovitý tvar. Toto plemeno sa kedysi uvádzalo v katalógu ako plemeno s trojitým výnosom (mäso, vlna a mlieko). V súčasnosti sa používa predovšetkým na výrobu mäsa.
- Plemeno ‚Aragonesa‘, pri ktorom sa v katalógu ako ekotypy tradične uvádzali plemená Maellana a Ansotana, poskytuje mäso ternasco, ktoré je dokonalé z hľadiska zloženia tkaniva jatočného tela, dosahuje v priemere 25 % tuku v prípade samcov a samíc na jatočnom tele s hmotnosťou 10,74 kg, podobne ako pri potomkoch plemien ‚Ansotana‘ a ‚Maellana‘, ktoré pochádzajú z rovnakého etnického trupu. Táto skorá vyspelosť ovplyvňuje aj ďalší typický „aragónsky“ genotyp, konkrétne skupinu ‚Roya Bilbiliana‘, ktorá má takisto mäso typu ternasco a vykazuje rovnakú skorú vyspelosť s 26,6 % tuku pri obidvoch pohlaviach na jatočnom tele s hmotnosťou 10,6 kg. V prípade plemena ‚Ojinegra de Teruel‘ majú jatočné telá podobné percentuálne podiely tukových zásob ako dve uvedené plemená. Táto skutočnosť v kombinácii s väčšou vyspelosťou je skutočným rozhodujúcim faktorom, pokiaľ ide o odlišenie od ostatných plemien. Kvalita mäsa ‚Ternasco de Aragón‘ na základe uvedeného genotypu je preto odlišná od kvality mäsa pri ostatných plemenách.

Táto overená skutočnosť týkajúca sa skoršej vyspelosti je skutočným rozhodujúcim faktorom, pokiaľ ide o odlišenie od ostatných plemien. Kvalita mäsa ‚Ternasco de Aragón‘ na základe uvedeného genotypu je preto odlišná od kvality mäsa pri ostatných plemenách (je vyššia).

Čo sa týka krmiva, ovce sa pasú na strniskách, ako aj na prirodzených pasienkoch v Aragónsku, kde rastú veľké množstvá druhov aromatických rastlín (rozmarín, tymian atď.)

Jahňatá zostanú v ohradách maštale, kde dostávajú v noci materské mlieko a cez deň konzumujú vysokokvalitné koncentrované krmivo.

Konzumácia koncentrovaného krmiva, ak sa považuje za vhodnú, spolu s materským mliekom, prispievajú k štruktúre jatočného tela ternasco (zloženie tkaniva, jeho distribúcia, farba, konzistencia tuku, jemnosť, farba a ‚buket‘ mäsa) pri uvedených hmotnostiach, v závislosti od aragónskych plemien uvedených vyššie.“

Dôvody na vykonanie uvedených zmien:

Pridali sa dva pododseky s opismi dvoch plemien, ktoré sa majú začleniť, ako sa už odôvodnilo v bode 5.2.

Keďže sa odstraňuje obmedzenie veku pri porážke, ako sa odôvodnilo v bode 5.1, vypustili sme aj odkazy na vek zvierat, a to v druhom a poslednom pododseku, hoci zvyšná časť textu zostala nezmenená.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„TERNASCO DE ARAGÓN“

EÚ č.: PGI-ES-02149 – 29.6.2016

CHOP () CHZO (X)

1. **Názov**

„Ternasco de Aragón“

2. **Členský štát alebo tretia krajina**

Španielsko

3. **Opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny**

3.1. *Druh výrobku*

Trieda 1.1. Čerstvé mäso (a droby)

3.2. Opis výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov uvedený v bode 1

Ovčie mäso z týchto plemien: „Rasa Aragonesa“, „Ojinegra de Teruel“, „Roya Bilbilitana“, „Maellana“ a „Ansotana“. Mäso „Ternasco de Aragón“ musí pochádzať z jahniat bez ohľadu na pohlavie. Jahňatá sa musia v maštaliach kŕmiť materským mliekom, ktoré sa dopĺňa, ak je to žiaduce, bielou slamou a koncentrovaným krmivom povoleným súčasnými právnymi predpismi. Minimálna lehota odstavenia je 40 dní.

Hmotnosť jatočného tela sa pohybuje medzi 8,0 a 12,5 kg. Priamy profil s mierne vypuklým sklonom a zaoblenými obrysmi. Vonkajší tuk je biely s pevnou konzistenciou. Biely vnútrotelový tuk pokrýva najmenej polovicu obličky, ale nikdy nie celú. Jemné, šťavnaté a mäkké mäso s náznakom vnútro svalového tuku a svetloružovou farbou.

3.3. Krmivo (len pri výrobkoch živočíšneho pôvodu) a suroviny (len pri spracovaných výrobkoch)

—

3.4. Špecifické kroky výroby, ktoré sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti

Mäso ternasco má organoleptické vlastnosti, ktoré súvisia s jeho prirodzeným prostredím a systémom výroby, čo znamená, že fázy chovu a rastu jahniat sa uskutočňujú v zemepisnej oblasti.

3.5. Špecifické pravidlá krájania, strúhania, balenia atď.

—

3.6. Špecifické pravidlá označovania

Na označení sa musí uvádzať logo CHZO vrátane odkazu „Ternasco de Aragón“.

Výrobok určený na spotrebu musí byť označený očíslovaným štítkom a pečatou, ktoré umiestni registrované odvetvie, a bez toho, aby bolo povolené používať nové pečate.

4. Stručný opis zemepisnej oblasti

Oblasť chovu oviec sa nachádza v Aragónskom autonómnom spoločenstve.

5. Súvislosť so zemepisnou oblasťou

5.1. Špecifickosť zemepisnej oblasti

Aragónsko má kontinentálne stredozemské podnebie – mierne, suché a veterné v centrálnej depresii a chladnejšie a vlhke smerom na Pyreneje a Iberský horský masív. Priemerné ročné teploty v centrálnej depresii sa pohybujú medzi 14 a 15 °C. Na úpätí hôr (nad 500 metrov) klesá teplota o niekoľko stupňov.

Poľnohospodárske a klimatické podmienky prispeli k rozvoju dôležitého podsektora s ovcami, keďže ide o jediný druh schopný prispôsobiť sa riedkemu a sezónnemu rastu trávy.

5.2. Špecifickosť výrobku

Plemeno „Rasa Aragonesa“ má mäso ternasco, ktoré je dokonalé z hľadiska zloženia tkaniva jatočného tela a má v priemere až 25 % tuku v prípade samcov a samíc na jatočnom tele s hmotnosťou 10,74 kg. Táto skorá vyspelosť ovplyvňuje aj ďalší typický „aragónsky“ genotyp, konkrétne skupinu „Roya Bilbilitana“, ktorá má takisto mäso typu ternasco a vykazuje rovnakú skorú vyspelosť s 26,6 % tuku pri obidvoch pohlaviach na jatočnom tele s hmotnosťou 10,6 kg. V prípade plemena „Ojinegra de Teruel“ majú jatočné telá podobné percentuálne podiely tukových zásob ako dve uvedené plemená. To isté platí pre plemená „Maellana“ a „Ansotana“, ktoré boli predtým ekotypmi plemena „Rasa Aragonesa“.

Táto overená skutočnosť týkajúca sa skoršej vyspelosti je skutočným rozhodujúcim faktorom, pokiaľ ide o odlišenie od ostatných plemien. Kvalita mäsa plemena „Ternasco de Aragón“ na základe uvedeného genotypu je preto odlišná od kvality mäsa pri ostatných plemenách (je vyššia).

Kŕmenie jahniat v kombinácii s materským mliekom prispieva k štruktúre jatočného tela ternasco (zloženie tkaniva, jeho distribúcia, farba, konzistencia tuku, jemnosť, farba a „buket“ mäsa) pri uvedených hmotnostiach, v závislosti od aragónskych plemien uvedených vyššie.

- 5.3. *Príčinná súvislosť medzi zemepisnou oblasťou a kvalitou alebo vlastnosťami výrobku (pre CHOP) alebo špecifickou kvalitou, povestou alebo inou vlastnosťou výrobku (pre CHZO).*

V Aragónsku je označenie ternasco dobre známe a od nepamäti sa používalo v súvislosti s najčastejšie zabíjanými jahňatami, ktoré sú typické pre tento región. Podobne aj mimo tejto oblasti sa mäso ternasco uznávalo pre jeho pôvod a vysokú kvalitu v priamej súvislosti s ovčiami plemenami, z ktorých pochádzalo, spasenej trávy a hmotnosti chovaných jahniat pri zabíjaní.

Toto vyjadrenie kvality viedlo k zavedeniu pojmu ternasco, ktorým sa v aragónskom žargóne označuje mladé a jemné mäso, a hoci sa to môže zdať nevhodné, ide jednoducho o ďalšie potvrdenie nepopierateľnej kvality konečného výrobku.

Kontinentálne klimatické podmienky tejto oblasti s riedkou vegetáciou (nízky úhrn zrážok, silné vetry a veľké teplotné výkyvy) podporujú vývoj piatich domácich plemien, ktoré sa vyznačujú predovšetkým skorou vyspelosťou. Keďže už v skorom veku dosahujú optimálny stupeň pretučnenosti, produkujú vynikajúce mäso s vysoko hodnotenou kvalitou.

Odkaz na uverejnenie špecifikácie

(článok 6 ods. 1 druhý pododsek tohto nariadenia)

www.aragon.es/calidadagroalimentaria/pliegos

Uverejnenie žiadosti o schválenie nepodstatnej zmeny v súlade s článkom 53 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny

(2017/C 250/08)

Európska komisia schválila túto nepodstatnú zmenu v súlade s článkom 6 ods. 2 tretím pododsekom delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 664/2014 ⁽¹⁾.

ŽIADOSŤ O SCHVÁLENIE NEPODSTATNEJ ZMENY

Žiadosť o schválenie nepodstatnej zmeny v súlade s článkom 53 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 ⁽²⁾

„WEST COUNTRY BEEF“

EÚ č.: PGI-GB-02150 – 7.7.2016

CHOP () CHZO (X) ZTŠ ()

1. Skupina žiadateľov a oprávnený záujem

Názov: Meat South West

Adresa: The Baron Suite

Creech Castle

Taunton

TA1 2DX

UNITED KINGDOM

Tel. +44 8706086610

E-mail: info@westcountrybeefandlamb.org.uk

2. Členský štát alebo tretia krajina

Spojené kráľovstvo

3. Položky v špecifikácii, ktorých sa zmena týka

- Opis výrobku
- Dôkaz o pôvode
- Spôsob výroby
- Súvislosť
- Označovanie
- Iné [uved'te]

4. Typ zmeny (zmien)

- Zmena špecifikácie výrobku s registrovaným CHOP alebo CHZO, ktorá sa považuje za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 a v prípade ktorej nie je potrebná zmena uverejneného jednotného dokumentu.
- Zmena špecifikácie výrobku s registrovaným CHOP alebo CHZO, ktorá sa považuje za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 a v prípade ktorej je potrebná zmena uverejneného jednotného dokumentu.
- Zmena špecifikácie výrobku s registrovaným CHOP alebo CHZO, ktorá sa považuje za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 a v prípade ktorej nebol uverejnený jednotný dokument (alebo rovnocenný dokument).
- Zmena špecifikácie registrovanej ZTŠ, ktorá sa považuje za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 štvrtého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 179, 19.6.2014, s. 17.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1.

5. **Zmena (zmeny)**

Zmena 1:

Opis

Touto zmenou sa rozširuje špecifikácia klasifikácie jatočných tiel o jeden bodový stupeň s cieľom zaradiť hovädzí dobytok do klasifikácie v rámci triedy –O.

Meat South West sa usiluje o rozšírenie súčasného výberu klasifikácie o jednu jednotku tak, aby zahŕňal triedu hovädzieho dobytku klasifikovanú ako –O.

Meat South West považuje túto zmenu za nepodstatnú, pretože:

1. sa netýka hlavných vlastností výrobku;
2. nemení spojenie uvedené v článku 7 ods. 1 písm. f) bode i) alebo ii) nariadenia (EÚ) č. 1151/2012;
3. nezahŕňa zmenu názvu alebo akejkoľvek časti názvu výrobku;
4. nemá vplyv na vymedzenú zemepisnú oblasť ani
5. nepredstavuje nárast obmedzení obchodu s daným výrobkom.

Dôvod zmeny:

V oblasti juhozápadného Anglicka je vyššie percento dobytku dosahujúceho stupeň –O, než je národný priemer. Hoci sú inak tieto zvieratá oprávnené, v súčasnosti nie sú zaradené kvôli svojvoľnému odstupňovaniu. Toto zaradenie zvýši schopnosť využívať hovädzí dobytok v rámci systému CHZO v juhozápadnom Anglicku bez toho, aby to malo vplyv na jedinečné vlastnosti výrobku.

Znenie v súčasnej špecifikácii:

Špecifikácia klasifikácie jatočných tiel (podľa systému EUROP), ktorou sa má zabezpečiť optimálna kvalita pre konzumáciu, je takáto:

Jatočné telá zaradené do triedy mäsitosti O+ alebo lepšie a do triedy pretučnenosti 2 až 4H.

		Zvyšujúca sa pretučnenosť =>						
		1	2	3	4L	4H	5L	5H
Lepšia mäsitosť =>	E							
	U+							
	–U							
	R							
	O+							
	–O							
	P+							
	–P							

Navrhovaná zmena:

Špecifikácia klasifikácie jatočných tiel (podľa systému EUROP), ktorou sa má zabezpečiť optimálna kvalita pre konzumáciu, je takáto:

Jatočné telá zaradené do triedy mäsitosti –O alebo lepšej a do triedy pretučnenosti 2 až 4H.

		Zvyšujúca sa pretučnenosť =>						
		1	2	3	4L	4H	5L	5H
Zlepšujúca sa mäsitosť =>	E							
	U+							
	–U							
	R							
	O+							
	–O							
	P+							
	–P							

6. Aktualizovaná špecifikácia výrobku (len v prípade CHOP a CHZO)

<https://www.gov.uk/government/publications/protected-food-name-west-country-beef-pgi>

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„WEST COUNTRY BEEF“

EÚ č.: PGI-UK-02150 – 7.7.2016

CHOP () CHZO (X)

1. Názov (Názvy)

„West Country Beef“

2. Členský štát alebo tretia krajina

Spojené kráľovstvo

3. Opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny

3.1. Druh výrobku

Trieda 1.1. Čerstvé mäso (a droby)

3.2. Opis výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov uvedený v bode 1

Mäso „West Country Beef“ je názov vzťahujúci sa na jatočné telá, jatočné polovice alebo kusy tiel hovädzieho dobytká zo zvierat narodených a chovaných v regióne juhozápadného Anglicka a zabitých v súlade s normami združenia Meat South West (MSW) alebo s rovnocennými normami vo schválených bitúnkoch v oblasti juhozápadného Anglicka alebo mimo nej. Tieto schválené bitúňky musí skontrolovať nezávislý inšpektor s cieľom zabezpečiť úplnú vysledovateľnosť a pravosť výrobku. Bitúňky získajú licenciu od združenia Meat South West ako osvedčenie na spracovanie hovädzieho mäsa „West Country Beef“.

Všetok dobytok sa chová v súlade s dohodnutými vysokými štandardmi chovu a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré poskytujú záruku jeho bezpečnosti.

Pri produkcii sa musia splniť tieto minimálne požiadavky:

- dobytok sa musí narodiť, odchovať a dokrmiť v regióne juhozápadného Anglicka,
- základom stravy je pastva,
- musia sa dodržiavať všetky aktuálne právne predpisy,
- podnik musí mať vypracované všetky príslušné kódexy postupov a musí ich zohľadňovať,
- musí sa zabezpečiť zdravie a dobré životné podmienky dobytká na základe piatich slobôd (The Five Freedoms),
- musí sa zabezpečiť zavedenie systémov úplnej vysledovateľnosti,
- musí sa zabezpečiť, aby sa o dobytok starali kvalifikovaní dobytkári a vyškolení zamestnanci,
- musí sa zaistiť bezpečnosť a musia sa zabezpečiť dobré životné podmienky zvierat počas prepravy, predaja a pred zabitím,
- zabitie sa musí uskutočniť v schválenom zariadení s povolením a s možnosťou úplnej vysledovateľnosti na zabezpečenie pravosti výrobku.

Poľnohospodárske podniky a spracovateľské závody kontrolujú nezávislí inšpektori na základe stanoveného inšpekčného protokolu.

Od producentov sa počas kontrol vyžaduje, aby preukázali, že dobytok sa narodil, bol chovaný a dokrmovaný v regióne juhozápadného Anglicka, s cieľom splniť požiadavky programu pre výrobu mäsa „West Country Beef“. Požaduje sa predloženie denníka o krmení a dôkazu, že aspoň 70 % krmiva dobytká tvorila pastva. Program si vyžaduje extenzívny systém, pričom na pasienkoch strávi dobytok minimálne šesť mesiacov.

Špecifická strava založená na travinách zlepšuje chemické zloženie hovädzej svaloviny (pozri tabuľku) a organoleptické vlastnosti mäsa v porovnaní s dobytkom kŕmeným koncentrátmi.

Tabuľka

Zloženie mastných kyselín (mg/100 g svaloviny) a obsah vitamínu E (mg/kg) v svalovej hmote hovädzej roštenky

	Koncentráty	Siláž	Tráva
18:2 ⁽¹⁾	210	87	76
18:3 ⁽²⁾	8,1	48,7	35,6
EPA ⁽³⁾	2,6	19,7	19,2
DHA ⁽⁴⁾	0,5	5,1	2,8
18:2/18:3	27,2	1,8	2,1
Vitamín E	1,4	3,3	4,2

⁽¹⁾ Linolová.

⁽²⁾ Linolénová.

⁽³⁾ Eikozapentaénová.

⁽⁴⁾ Dokozahexaénová.

Výsledkom je rovnomernejšia chuť mäsa a vynikajúci gurmánsky zážitok. Prírodné mramorovanie mäsa žilkami tukových tkanív medzi svalovinou dodáva chuť a šťavnatosť. Farba tuku môže byť v rozmedzí od bielej po žltú, no špecifická strava podporuje smotanovo-biele zafarbenie. Farba mäsa sa mení od ružovej po tmavočervenú a po dozrievaní má mäso tmavšiu červenú farbu.

Dobytok sa dokrmuje aspoň 60 dní. Väčšina dobytka sa začína dokrmovať prirodzene samostatne – vek alebo hmotnosť sa líšia v závislosti od rozdielov medzi plemenami (dokrmovacia hmotnosť od 200 do 500 kg hmotnosti jatočného tela je ideálna).

Mäso sa necháva zrieť aspoň 10 dní v chladiarenských zariadeniach, čo je proces známy ako dozrievanie, a začína sa v deň zabitia. Prírodné enzýmy počas dozrievania v mäse narúšajú spojivé tkanivá, čím sa zvyšuje vláčnosť a chuť mäsa. Časti, ktoré sa tradične pripravujú pomalým varením, ako je hrud' a glejovka, nemajú minimálny čas dozrievania. Tieto obdobia sa môžu skrátiť použitím elektrickej stimulácie vysokým napätím, ktorá znižuje riziko skrátenia svalových vlákien chladom, alebo zavesením za bedro, čo zlepšuje vláčnosť mäsa. Na zabezpečenie správneho chladenia a zrenia jatočných tiel sa vedú záznamy o teplotách, postupoch a časoch postupov.

Špecifikácia klasifikácie jatočných tiel (podľa systému EUROP), ktorou sa má zabezpečiť optimálna kvalita pre konzumáciu, je takáto:

Jatočné telá zaradené do triedy mäsitosti –O alebo lepšej a do triedy pretučnenosti 2 až 4H.

		Zvyšujúca sa pretučnenosť =>						
		1	2	3	4L	4H	5L	5H
Zlepšujúca sa mäsitosť =>	E							
	U+							
	–U							
	R							
	O+							
	–O							
	P+							
	–P							

Po zabití sa mäso „West Country Beef“ uvádza na trh v niekoľkých formách:

celé jatočné telá okrem nepožiteľných vnútorností, kože, hlavy a nôh;

celé jatočné polovice: polovice jatočných tiel rozdelených pozdĺžne;

zadná/predná štvrť: celá polovica trupu rozdelená medzi 10. a 11. rebrom odpredu (alebo iným podobným spôsobom podľa dohody);

výsekové mäso: vzniká pri rozdelení jatočných tiel/polovic na menšie bežne uznané časti (podľa požiadaviek zákazníka). Tieto časti môžu byť s kosťami alebo bez kosti a môžu byť v ochrannom balení.

Mäso „West Country Beef“ sa môže predávať čerstvé (chladené) alebo mrazené.

3.3. Krmivo (len pri výrobkoch živočíšneho pôvodu) a suroviny (len pri spracovaných výrobkoch)

Dobytok môže dostávať krmivové doplnky vo fáze odstavenia a vo fáze dokrmovania. Ak sa tak stane, poľnohospodár zaznamená údaje o zložkách krmiva a o nákupe, ktoré overí inšpektor pre kontrolu kvality. Čas, keď sa zvieratú podá doplnok, sa určí na základe činiteľov, ako sú dobré životné podmienky zvierat a uvádzanie na trh.

Maximálne množstvo doplnkového krmiva je 30 % popri pastve na úrovni 70 %. Doplnkové krmivo sa podáva podľa potreby, napríklad počas zimných mesiacov alebo v období po odstavení a pri dokrmovaní.

3.4. Špecifické kroky výroby, ktoré sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti

Všetok dobytok sa chová v súlade s dohodnutými vysokými štandardmi chovu a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré poskytujú záruku jeho bezpečnosti.

Pri produkcii sa musia splniť tieto minimálne požiadavky:

- dobytok sa musí narodiť, odchovať a dokrmiť v regióne juhozápadného Anglicka,
- základom stravy je pastva,
- musia sa dodržiavať všetky aktuálne právne predpisy,
- podnik musí mať vypracované všetky príslušné kódexy postupov a musí ich zohľadňovať,
- musí sa zabezpečiť zdravie a dobré životné podmienky dobytky na základe piatich slobôd (The Five Freedoms),
- musí sa zabezpečiť zavedenie systémov úplnej vysledovateľnosti,
- musí sa zabezpečiť, aby sa o dobytok starali kvalifikovaní dobytári a vyškolení zamestnanci,
- musí sa zaistiť bezpečnosť a musia sa zabezpečiť dobré životné podmienky zvierat počas prepravy, predaja a pred zabitím,
- zabitie sa musí uskutočniť vo schválenom zariadení s povolením a s možnosťou úplnej vysledovateľnosti na zabezpečenie pravosti výrobku.

3.5. Špecifické pravidlá krájania, strúhania, balenia atď. výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov

—

3.6. Špecifické pravidlá označovania výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov

—

4. Stručné vymedzenie zemepisnej oblasti

Zemepisnú oblasť tvorí šesť grófstiev – Cornwall, Devon, Dorset, Gloucestershire, Somerset a Wiltshire, ktoré spoločne predstavujú región juhozápadného Anglicka.

5. Súvislosť so zemepisnou oblasťou

Špecifickosť zemepisnej oblasti

Juhozápadné Anglicko je možné primerane opísať ako polostrov pasienkov. Rozdiel medzi pasienkami a ornou pôdou vznikol čiastočne v dôsledku odlišných typov pôdy. Juhozápadné Anglicko má vysoký podiel glejovej pôdy a hnedozeme, ktoré podporujú rast trávy, ale nehodia sa ako orná pôda. Orné oblasti majú vyšší podiel ílu a piesčitej pôdy, ktoré sa rýchlejšie odvodňujú. Okrem toho má juhozápadné Anglicko najvyššie priemerné teploty a najvyššie minimálne a maximálne teploty v Spojenom kráľovstve.

Juhozápadné Anglicko je najväčší región Anglicka, ktorý sa zároveň v najväčšej miere využíva na poľnohospodárske účely. Z prírodného hľadiska patrí medzi najrozmanitejšie regióny v Spojenom kráľovstve. Poľnohospodárske podniky z tohto regiónu produkujú odhadom 24 % hovädzieho mäsa v Anglicku a je to práve táto skutočnosť, spoločne s podielom 21 % na produkcii oviec, ktorá pomohla vytvoriť a zachovať krajinu a prírodné dedičstvo tohto regiónu. Vysoká hustota dobytky umožnila vznik rozsiahleho odvetvia spracovania mäsa, ktorý vytvára toľko potrebné pracovné príležitosti v regióne.

Kombinácia vyšších a miernych teplôt v juhozápadnom Anglicku, dobrá distribúcia zrážok počas celého roka a dobré udržiavanie vlhky v pôde znamenajú, že trávu a krmoviny možno produkovať a pásť takmer počas celého roka. Tráva rastie na väčšine územia regiónu 300 dní v roku. Táto celoročná produkcia je v juhozápadnom Anglicku bežná a vysvetľuje dominanciu produkcie dobytky. Navyše sa viac ako 25 % pasienkov juhozápadného Anglicka nachádza buď v národných parkoch, alebo v oblastiach prírodného bohatstva (angl. Areas of Natural Beauty – AONB) a v regióne sa nachádza vyše 57 % kvetnatých lúk Spojeného kráľovstva. Výskum Bristolskej univerzity ukazuje, že chuť mäsa hovädzieho dobytky odchovaného na pastve je výraznejšia a obľúbenejšia než v prípade chovu na koncentrovaných kŕmnych zmesiach.

Špecifickosť výrobu

V juhozápadnom Anglicku je možné sa vo veľkej miere spoľahnúť na čerstvú trávu a siláž. To má charakteristické účinky na kvalitu mäsa a na nutričné hodnoty hovädzieho mäsa v súvislosti s obsahom mastných kyselín, vitamínu E a so sensorickými vlastnosťami. Vedeckými experimentmi sa tieto účinky jasne preukázali. Zistil sa v nich rozdiel v zložení mastných kyselín medzi mäsom býčkov odchovaných na jadrových krmivách (koncentráty) a na pastve (tabuľka). Jedince kŕmené trávovou silážou mali vyššiu úroveň tuku vo svalovine a mali úplne odlišný profil mastných kyselín. Kyselina linolová a jej produkt (kyselina arachidónová), obe n-6 (omega-6) mastné kyseliny, mali vyššiu koncentráciu vo svalovine býčkov odchovaných na koncentrátoch; a kyselina linolénová a jej produkty, kyselina eikozapentaénová (EPA) a kyselina dokozahexaénová (DHA), všetky n-3 (omega-3) mastné kyseliny, mali vyššiu koncentráciu vo svalovine býčkov kŕmených trávovou silážou a čerstvou trávou. Pomer n-6 mastných kyselín k n-3 mastným kyselinám bol podstatne vyšší v prípade zvierat kŕmených koncentrátom. Odporúčaný pomer týchto dvoch druhov mastných kyselín pre človeka je 4 alebo menej, čo bolo možné ľahko dosiahnuť pri hovädzom mäse zo zvierat kŕmených trávou na rozdiel od mäsa zvierat odchovaných na koncentráte. Jednoduchý pomer, ktorý odlišuje mäso zvierat odchovaných na tráve od zvierat kŕmených koncentrátmi je 18:2/18:3, čo podľa tabuľky 1 predstavuje približne 2 v prípade mäsa dobytká odchovaného na tráve a 27 v prípade dobytká kŕmeného koncentrátmi.

Tráva, čerstvá aj v podobe siláže, je zdrojom kyseliny α -linolénovej, ktorá sa vo zvieratách premení na polynenasýtené mastné kyseliny n-3 (omega-3) s dlhým reťazcom, ktoré sú cennými živinami v ľudskej strave. Tráva obsahuje aj vitamín E; n-3 mastné kyseliny aj vitamín E sa v mäse dobytká odchovaného na tráve nachádzajú vo väčších koncentráciách. Tieto živiny majú vplyv aj na chuť mäsa.

Krmivo založené na tráve a pastve tak má dokázateľne výrazný profil týkajúci sa mastných kyselín v svalovine, ktorým sa odlišuje od krmivových koncentrátov. Hodnoty približne 1,0 % kyseliny linolénovej, 0,5 % kyseliny eikozapentaénovej a 0,1 % kyseliny dokozahexaénovej sú typické pre hovädzie mäso dobytká odchovaného na tráve. Toto sú percentuálne podiely prítomných mastných kyselín v podobe, v akej sa zloženie mastných kyselín často uvádza. Táto skutočnosť je pre „West Country Beef“ prospešná. Vitamín E, ktorý sa prirodzene nachádza v tráve, sa vstrebáva do svaloviny a tukového tkaniva hovädzieho dobytká. Býčky kŕmené trávovou silážou mali aspoň dvojnásobnú koncentráciu vitamínu E vo svalovine v porovnaní s býčkami kŕmenými koncentrátmi (tabuľka). Preto si mäso zachováva svoju jasnú červenú farbu o dva dni dlhšie počas vystavenia mäsa v predajni.

Britské štúdie viedli k záveru, že chuť hovädzieho mäsa je lepšia v prípade hovädzieho dobytká dokrmovaného trávou než v prípade dobytká kŕmeného zrnom. Chuť hovädzieho mäsa bola oveľa intenzívnejšia u dobytká chovaného trávou v porovnaní s dobytkom chovaným koncentrátom. Hodnotenie abnormálnej chute bolo najvyššie v prípade krmiva z koncentrátov.

Nezávislá správa, ktorú nechalo vypracovať združenie Meat South West, z ktorej pochádzajú uvedené závery, ukázala, že súhrn osobitných charakteristík je nízky pomer n-6 mastných kyselín k n-3 mastným kyselinám a vysoké koncentrácie vitamínu E.

— Pomer 18:2/18:3 menej ako 4

— Vitamín E > 3,0 mg/kg v svalovine roštenky

V dôsledku klimatických, topografických a geologických podmienok a z nich vyplývajúcej sviežosti trávy sa dobytok odchovaný v Juhozápadnom Anglicku, a teda aj jeho mäso, vyznačuje osobitnými kvalitatívnymi znakmi. Vo vysokom podiele obhospodarovanej pôdy rastie tráva, ktorá je ideálna na produkciu dobytká a môže sa používať ako doplnkové krmivo.

Existuje spoľahlivý a objektívny vedecký dôkaz, že hovädzie mäso vyprodukované a spracované v juhozápadnom Anglicku má vlastnosti, ktoré prirodzene súvisia s danou zemepisnou oblasťou. Tá sa vyznačuje väčšou dostupnosťou trávy pre dobytok a väčším využívaním trávy ako krmivovej zložky, čo vedie k vyšším koncentráciám n-3 polynenasýtených mastných kyselín a vitamínu E v mäse.

Na rast trávy má vplyv typ pôdy, teplota, dažďové zrážky a snečné lúče. Ďalším významným činiteľom je topografia, pretože so zvyšujúcou sa nadmorskou výškou dochádza k úbytku trávneho porastu. Priaznivejšie klimatické podmienky juhozápadného Anglicka sú príčinou vyššieho počtu dní, keď môže rásť tráva, v porovnaní s inými regiónmi. Vegetačné obdobie rastu trávy trvá vo všetkých častiach juhozápadného Anglicka viac ako 220 dní v roku, čo neplatí pre žiadnu inú oblasť Británie, pričom v niektorých oblastiach západného Anglicka dosahuje viac ako 300 dní. Preto má hovädzí dobytok chovaný v juhozápadnom Anglicku lepší prístup k tráve a k produktom z trávy než dobytok vo väčšine iných častí Británie alebo kdekoľvek inde v EÚ.

Tieto hodnoty sa dosiahli v hovädzom mäse z dobytky, ktorý sa narodil, bol odchovaný a dokrmovaný v juhozápadnom Anglicku, kde zvieratá majú prístup k čerstvej tráve dlhšie obdobie v roku než v iných regiónoch z dôvodu teplého vlhkého podnebia a kde sú systémy produkcie založené na extenzívnom chove na tráve. Zmeny klímy v budúcnosti zrejme ešte viac zvýšia výhodnosť chovu na tráve v juhozápadnom Anglicku v porovnaní so súčasnosťou.

Združenie Meat South West odhaduje, že celkový príspevok odvetvia chovu červeného mäsa k hospodárstvu juhozápadného Anglicka dosahuje 3 miliardy GBP ročne a vytvára 28 000 pracovných miest. Pokračovanie chovu dobytky je zásadné, ak sa má chrániť životné prostredie a dedičstvo regiónu. Práve toto osobitné životné prostredie je základom pre vlastnosti, ktoré sa prirodzene rozvinuli v mäse „West Country Beef“ v dôsledku zdrojových zvierat, ktoré sa v regióne chovajú.

Historicky najbežnejšími plemenami hovädzieho dobytky v regióne sú South Devon a Ruby Red. Pre krajinu regiónu je však vhodné aj množstvo pôvodných a kontinentálnych plemien a týmto plemenám sa na pasienkoch regiónu dobre darí. Mäso „West Country Beef“ sa preto môže produkovať z akéhokoľvek plemena dobytky. Rôznorodosť krajiny umožňuje existenciu rozvrstveného odvetvia chovu dobytky v rámci hraníc regiónu. Kopcovité oblasti Exmooru, Dartmooru a Bodmin Mooru poskytujú miesto na chov a letné pasienky pre tradičné stáda hovädzieho dobytky a nížinné pasienky a pobrežné oblasti, kde tráva rastie nepretržite väčšinu roka, predstavujú ideálne pasienky na dokrmovanie.

Odkaz na uverejnenie špecifikácie

(článok 6 ods. 1 druhý pododsek tohto nariadenia)

<https://www.gov.uk/government/publications/protected-food-name-west-country-beef-pgi>

Uverejnenie žiadosti o schválenie nepodstatnej zmeny v súlade s článkom 53 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny

(2017/C 250/09)

Európska komisia schválila túto nepodstatnú zmenu v súlade s článkom 6 ods. 2 tretím pododsekom delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 664/2014 ⁽¹⁾.

ŽIADOSŤ O SCHVÁLENIE NEPODSTATNEJ ZMENY

Žiadosť o schválenie nepodstatnej zmeny v súlade s článkom 53 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 ⁽²⁾

„WEST COUNTRY LAMB“

EÚ č.: PGI-GB-02151 – 7.7.2016

CHOP () CHZO (X) ZTŠ ()

1. Skupina žiadateľov a oprávnený záujem

Názov: Meat South West
Adresa: The Baron Suite
Creech Castle
Taunton
TA1 2DX
UNITED KINGDOM

Tel. +44 8706086610
E-mail: info@westcountrybeefandlamb.org.uk

2. Členský štát alebo tretia krajina

Spojené kráľovstvo

3. Položky v špecifikácii, ktorých sa zmena týka

- Opis výrobku
- Dôkaz o pôvode
- Spôsob výroby
- Súvislosť
- Označovanie
- Iné [uved'te]

4. Typ zmeny (zmien)

- Zmena špecifikácie výrobku s registrovaným CHOP alebo CHZO, ktorá sa považuje za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 a v prípade ktorej nie je potrebná zmena uverejneného jednotného dokumentu.
- Zmena špecifikácie výrobku s registrovaným CHOP alebo CHZO, ktorá sa považuje za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 a v prípade ktorej je potrebná zmena uverejneného jednotného dokumentu.
- Zmena špecifikácie výrobku s registrovaným CHOP alebo CHZO, ktorá sa považuje za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 tretieho pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 a v prípade ktorej nebol uverejnený jednotný dokument (alebo rovnocenný dokument).
- Zmena špecifikácie registrovanej ZTŠ, ktorá sa považuje za nepodstatnú v zmysle článku 53 ods. 2 štvrtého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1151/2012.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 179, 19.6.2014, s. 17.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1.

5. **Zmena (zmeny)**

Zmena 1:

Opis

Touto zmenou sa odstraňujú obmedzenia hmotnostného pásma (9 – 15 kg) u oprávnených jatočných tiel, ktoré sú klasifikované v rámci triedy O.

Meat South West sa usiluje o rozšírenie súčasného výberu klasifikácie odstránením obmedzenia hmotnosti pre tie jatočné telá, ktoré dosiahli triedu O.

Meat South West považuje túto zmenu za nepodstatnú, pretože:

1. sa netýka hlavných vlastností výrobku;
2. nemení spojenie uvedené v článku 7 ods. 1 písm. f) bode i) alebo ii) nariadenia (EÚ) č. 1151/2012;
3. nezahŕňa zmenu názvu alebo akejkoľvek časti názvu výrobku;
4. nemá vplyv na vymedzenú zemepisnú oblasť ani
5. nepredstavuje nárast obmedzení obchodu s daným výrobkom.

Dôvod zmeny

Meat South West sa usiluje o zmenu súčasne zvolenej klasifikácie s cieľom odstrániť obmedzenie hmotnosti pre jahňacie mäso triedy O, ktorá sa v súčasnosti týka hmotnosti v rozmedzí 9 – 15 kg. Toto obmedzenie hmotnosti bolo pôvodne zavedené z dôvodu zásobovania historických juhovýchodných trhov Španielska a Talianska ľahšími jahňatami. Tento obchod sa však odvtedy zmenil a obmedzenie hmotnosti v súčasnosti bráni zaradeniu dobytky, ktorý by inak bol oprávnený. To platí najmä pre jahňacie mäso z ekologickej poľnohospodárskej výroby, ktoré sa považuje za výrobok vyššej kategórie a ktoré v súčasnosti nespĺňa oprávnenosť výlučne z dôvodu obmedzení hmotnosti. Zemepisná oblasť a ani základné vlastnosti výrobku sa nezmenia, pretože budeme stále používať krmivo rastlinného pôvodu ako zložku potravy, aby sme zabezpečili, že chemické zložky nebudú ovplyvnené. Navrhovanou zmenou sa nezhorší kvalita výrobku, nezmení sa jeho názov ani neobmedzí obchod.

Znenie v súčasnej špecifikácii

„Jatočné telá s triedou mäsitosti R alebo vyššou, s pretučnosťou od 2 do 3H; – Jatočné telá s hmotnosťou pod 15 kg môžu dosahovať mäsitosť O.“

Veľkosť jatočného tela sa môže líšiť v závislosti od preferencií trhu a druhu oviec.

		Stúpajúca pretučnosť =>						
		1	2	3L	3H	4L	4HL	5
Zlepšujúca sa mäsitosť =>	E							
	U							
	R							
	O		9 – 15 kg	9 – 15 kg	9 – 15 kg			
	P							

Navrhovaná zmena

„Jatočné telá s triedou mäsitosti O alebo vyššou, s pretučnosťou od 2 do 3H;

Veľkosť jatočného tela sa môže líšiť v závislosti od preferencií trhu a druhu oviec.

		Stúpajúca pretučnosť =>						
		1	2	3L	3H	4L	4HL	5
Zlepšujúca sa mäsitosť =>	E							
	U							
	R							
	O							
	P							

6. Aktualizovaná špecifikácia výrobku (len v prípade CHOP a CHZO)

<https://www.gov.uk/government/publications/protected-food-name-west-country-lamb-pgi>

JEDNOTNÝ DOKUMENT

„WEST COUNTRY LAMB“

EÚ č.: PGI-GB-02151 – 7.7.2016

CHOP () CHZO (X)

1. Názov (Názvy)

„West Country Lamb“

2. Členský štát alebo tretia krajina

Spojené kráľovstvo

3. Opis poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny

3.1. Druh výrobku

Trieda 1.1. Čerstvé mäso (a droby)

3.2. Opis výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov uvedený v bode 1

„West Country Lamb“ je názov jatočných tiel, jatočných polovičiek alebo kusov jahniat, ktoré pochádzajú z oviec narodených a chovaných v juhozápadnom Anglicku a zabitých v súlade s normou Meat South West (MSW) alebo rovnocennými normami.

Ovce nesmú byť v čase zabitia staršie ako 12 mesiacov. Mäso zo zvierat i) narodených pred 1. októbrom ktoréhokoľvek roka a ii) zabitých od 1. januára do 30. apríla nasledujúceho roka musí vyzrieť. Zrenie zahŕňa minimálne chladenie počas obdobia piatich dní, ktoré plynie od zabitia do predaja konečnému spotrebiteľovi, alebo jeden z procesov zrenia definovaný v koncepcii jahňaciny, ktorú v roku 1994 stanovila Komisia pre mäso a dobytok (MLC) (ako sú elektrická stimulácia a zavesenie za bedrá). Konečná hmotnosť musí dosahovať 9 kg až 26 kg hmotnosti jatočného tela.

Špecifická strava založená na spásaní trávy zlepšuje chemické zloženie jahňacej svaloviny (pozri tabuľku) a organoleptické charakteristiky mäsa v porovnaní s ovcami chovanými koncentrovaným krmivom.

Tabuľka

Zloženie mastných kyselín (mg/100g) a obsah vitamínu E (mg/kg) v bedrovom svale jahniat

	Tráva	Koncentráty
18:2 ⁽¹⁾	98	143
18:3 ⁽²⁾	52	29
EPA ⁽³⁾	23	15
DHA ⁽⁴⁾	6,5	4,9
Vitamín E	4,6	1,9
18:2/18:3	1,9	5,0

⁽¹⁾ Linolová.

⁽²⁾ Linolénová.

⁽³⁾ Eikozapentaénová.

⁽⁴⁾ Dokozahexaénová.

Výsledkom je mäso s bohatšou chuťou, ktoré poskytuje vynikajúci kulinársky zážitok. Tuk môže mať bielu až smotanovú farbu, pričom uvedená špecifická strava podporuje smotanový odtieň. Farba mäsa je ružová až tmavočervená, po vyzretí ešte tmavšia červená. Špecifikácia schémy klasifikácie jatočných tiel (podľa systému EUROP), ktorá zaručuje optimálnu kvalitu stravovania:

Jatočné telá s triedou mäsitosti O alebo vyššou, s pretučnosťou od 2 do 3H; veľkosť jatočného tela sa môže líšiť v závislosti od preferencií trhu a druhu oviec.

	Stúpajúca pretučnosť =>							
		1	2	3L	3H	4L	4HL	5
Zlepšujúca sa mäsitosť =>	E							
	U							
	R							
	O							
	P							

Po zabíí sa „West Country Lamb“ dostáva na trh v týchto formách:

- Celé jatočné telo bez nekonzumovateľných drobkov, kože, hlavy a končatín. Obličky a príslušný tuk môžu byť ponechané *in situ*.
- Celé jatočné polovičky: jatočné telo pozdĺžne rozdelené na polovice.
- Výsekové mäso: vzniká pri rozdelení jatočných tiel/polovičiek na menšie bežne uznané časti (podľa požiadaviek zákazníka). Tieto časti môžu byť s kosťou alebo bez kosti a môžu byť v ochrannom balení.
- „West Country Lamb“ sa môže predávať čerstvé (chladené) alebo mrazené.

3.3. *Krmivo (len pri výrobkoch živočíšneho pôvodu) a suroviny (len pri spracovaných výrobkoch)*

Jahňací dobytok sa môže kŕmiť doplnkovým krmivom od odstavenia po záverečnú časť výkrmu; v uvedenom prípade poľnohospodár do záznamu kŕmenia zaznamená podrobnosti o surovinách a kúpu a inšpektori skontrolujú, či minimálna kŕmna dávka dosahuje 70 %. Schéma si vyžaduje rozsiahly systém s vhodným obdobím pastvy, väčšinou dva mesiace pred zabitím.

3.4. *Špecifické kroky výroby, ktoré sa musia uskutočniť vo vymedzenej zemepisnej oblasti*

Jahňací dobytok sa musí narodiť, chovať a dokrmovať v juhozápadnom Anglicku.

3.5. *Špecifické pravidlá krájania, strúhania, balenia atď. výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov*

—

3.6. *Špecifické pravidlá označovania výrobku, na ktorý sa vzťahuje registrovaný názov*

—

4. **Stručné vymedzenie zemepisnej oblasti**

Zemepisná oblasť pozostáva zo šiestich grófstiev – Cornwall, Devon, Dorset, Gloucestershire, Somerset a Wiltshire, ktoré spoločne tvoria región juhozápadné Anglicko.

5. **Súvislosť so zemepisnou oblasťou**

Špecifickosť zemepisnej oblasti:

Juhozápadné Anglicko tvorí polostrov s trávny porastom. Rozdiely medzi pastvinovým hospodárením a hospodárením na ornej pôde sa vyvinuli sčasti v dôsledku rôzneho druhu pôdy. Juhozápadné Anglicko má vysoký podiel glejovej pôdy a hnedozeme, ktoré podporujú rast trávy, ale nie sú ideálne ako orná pôda. Územia s ornou pôdou majú vyšší podiel fľovitej a piesočnatej pôdy a jednoduchšie sa odvodňujú. Juhozápadné Anglicko má navyše najvyššiu priemernú teplotu a najvyššiu minimálnu a maximálnu teplotu v Spojenom kráľovstve.

Juhozápadné Anglicko je najväčší región s najvyšším podielom poľnohospodárstva v Anglicku. Jeho územie patrí medzi najúrodnejšie v Spojenom kráľovstve. Na jeho farmách sa produkuje približne 21 % ovčieho dobytku v Anglicku a práve tento fakt, spolu s 24 % podielom produkcie hovädzieho mäsa, prispel k formovaniu a udržiavaniu krajiny a dedičstva regiónu. Vysoká hustota dobytky podporila rozvoj významného sektora spracovania mäsa, ktorý vytvára veľmi potrebné pracovné príležitosti v regióne.

Kombinácia vyšších a miernych teplôt v juhozápadnom Anglicku, dobrá distribúcia zrážok počas celého roka a dobré udržiavanie vlhky v pôde znamenajú, že trávu a krmoviny možno produkovať a spásť takmer počas celého roka. Tráva rastie na väčšine územia regiónu 300 dní v roku. Táto celoročná produkcia je v juhozápadnom Anglicku bežná a vysvetľuje dominanciu produkcie dobytky. Navyše, viac ako 25 % trávneho porastu juhozápadného Anglicka sa nachádza v národných parkoch alebo v oblastiach mimoriadnej prírodnej krásy (Areas of Outstanding Natural Beauty, AONB) a región má viac ako 57 % pastvín kvetnatých lúk v Spojenom kráľovstve. Výskum Bristolskej univerzity dokazuje, že chuť jahňaciny z dobytky chovanej trávou je výraznejšia a obľúbenejšia v porovnaní s jahňacím dobytkom chovaným koncentrovaným krmivom.

Jedinečná mierna klíma a celoročný rast trávy umožňujú celoročnú produkciu jahňacieho dobytky v regióne.

Špecifickosť výrobku

Juhozápadné Anglicko má vysokú dostupnosť čerstvej a konzervovanej trávy. Tento fakt má charakteristický účinok na kvalitu mäsa a nutričnú hodnotu jahňaciny v otázke zloženia mastných kyselín, obsahu vitamínu E a senzorickej kvality. Vedeckými experimentmi sa tieto účinky jasne preukázali. Preukázal sa rozdiel v zložení mastných kyselín v mäse oviec chovaných stravou založenou na obilí (koncentrát) a stravou založenou na trávě (tabuľka). Profil mastných kyselín u oviec chovaných trávou sa značne líšil od profilu oviec chovaných koncentrátom. Kyselina linolová a jej produkt (kyselina arachidónová), obidve mastné kyseliny radu n-6 (omega-6), dosahovali vyššiu hodnotu v svalovine jahniat chovaných koncentrátom; a kyselina linolénová a jej produkty ako ikozapentaénová EPA a dokozahexaénová DHA, mastné kyseliny radu n-3 (omega-3), dosahovali vyššiu hodnotu v svalovine jahniat chovaných trávou. Pomer mastných kyselín radu n-6 bol v porovnaní s mastnými kyselinami radu n-3 značne vyšší u zvierat chovaných koncentrátom. Odporúčaný pomer v ľudskej výžive je 4 alebo nižší, čo bolo ľahko dosiahnuté u oviec chovaných trávou, ale nie u oviec chovaných koncentrátom. Jednoduchý pomer, ktorým sa odlišujú ovce chované trávou od oviec chovaných koncentrátom je 18:2/18:3, ktorý je vyjadrený v tabuľke hodnotou 1,9 pre ovce chované trávou a 5,0 pre ovce chované koncentrátom.

Čerstvá aj konzervovaná tráva je zdrojom kyseliny alfa-linolénovej, ktorá sa v tele zvierata mení na polynenasýtené mastné kyseliny (PMK) s dlhým reťazcom radu n-3 (omega-3), ktoré predstavujú hodnotnú živinu v ľudskej strave. Tráva obsahuje aj vitamín E, pričom mastné kyseliny radu n-3 a vitamín E sa u oviec chovaných trávou vyskytujú vo vyšších koncentráciách. Tieto živiny majú vplyv aj na chuť mäsa.

Strava založená na spásaní trávy a krmných trávach jasne produkuje osobitný profil mastných kyselín v svalovine, ktorým sa líši od stravy založenej na koncentrácii. Hodnoty približne 1,5 % kyseliny linolénovej, 0,7 % EPA a > 0,2 % DHA sú charakteristické pre ovce chované trávou. Prostredníctvom týchto percentuálnych hodnôt sú vyjadrené prítomné mastné kyseliny, keďže takýmto spôsobom sa často vyjadruje zloženie mastných kyselín. Táto skutočnosť je pre „West Country Lamb“ prospešná. Vitamín E prítomný v trávach preniká do svaloviny a tukového tkaniva oviec. Ovce chované trávou silážou mali najmenej dvojnásobnú koncentráciu vitamínu E v svalovine v porovnaní s ovcami chovanými koncentrátom. Vďaka tomu si mäso ponúkané v maloobchode dlhšie zachováva svetločervenú farbu.

V britských štúdiách sa dospelo k záveru, že chuť jahňaciny je lepšia u oviec chovaných trávou v porovnaní s ovcami chovanými obilím. Chuť jahňaciny je oveľa intenzívnejšia u oviec chovaných trávou v porovnaní s ovcami chovanými koncentrátom. Výskyt nezvyčajnej chute je u oviec chovaných trávou oveľa nižší.

Nezávislá správa dokazuje, že špecifickými vlastnosťami sú nízky pomer mastných kyselín radu n-6 a n-3 a vysoká koncentrácia vitamínu E.

Pomer 18:2/18:3 menej ako 4

Vitamín E > 3,0 mg/kg v bedrovom svale

Plemená oviec Polled Dorset a Dorset Horn sú len dva príklady miestnych plemien, ktoré boli vyvinuté v záujme využitia takmer celoročného rastu trávy v tejto oblasti. Tieto plemená chovajú mnohí farmári z dôvodu prirodzených vlastností plemena, ktoré umožňujú vrh jahniat na jeseň. Tento fakt umožňuje chovateľom dodávať jahňaciny na trh od konca januára. Bahnenie ďalších nížinných stád prebieha v januári a februári a vrh jahniat na farmách umiestnených v hornatých častiach Bodmin Moor, Dartmoor a Exmoor sa uskutočňuje v apríli a máji, čo poskytuje prirodzenú celoročnú produkciu a dodávku jahňaciny.

Juhozápadné Anglicko v dôsledku klímy, topografie, geológie a následnej výdatnej produkcie trávy prepožičiava ovciam chovaným v tejto oblasti a aj mäsu z týchto zvierat osobitné kvalitatívne vlastnosti. Vysoký podiel obhospodarovanej plochy regiónu tvorí trávny porast, ktorý je ideálny na chov oviec, a trávou možno použiť v doplnkovom krmive.

Existujú jednoznačné a objektívne vedecké dôkazy, že jahňacina vyprodukovaná a spracovaná v juhozápadnom Anglicku má kvality, ktoré sú neodmysliteľne spojené s touto zemepisnou oblasťou, a že z dôvodu vyššej dostupnosti a prítomnosti trávy v krmive obsahuje vyššiu koncentráciu polynenasýtených mastných kyselín radu n-3 a vitamínu E v mäse.

Rast trávy ovplyvňuje druh pôdy, teplota, zrážky a slnečné počasie. Ďalším dôležitým faktorom je topografia, tzn. že so zvyšujúcou sa nadmorskou výškou dochádza k úbytku trávneho porastu. Priaznivejšia klíma juhozápadného Anglicka spôsobuje, že v porovnaní s inými regiónmi tu rastie tráva dlhšie. Vegetačné obdobie rastu trávy trvá vo všetkých častiach juhozápadného Anglicka viac ako 220 dní v roku, čo neplatí pre žiadnu inú oblasť Británie, pričom v niektorých oblastiach juhozápadného Anglicka dosahuje viac ako 300 dní.

Odkaz na uverejnenie špecifikácie

(článok 6 ods. 1 druhý pododsek tohto nariadenia)

<https://www.gov.uk/government/publications/protected-food-name-west-country-lamb-pgi>

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK